

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

DECRET 177/2014, de 10 d'octubre, del Consell, pel qual s'establix el currículum de les ensenyances artístiques professionals corresponents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. [2014/9273]

ÍNDIX

Preàmbul
Capítol I. Disposicions preliminars
Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació
Article 2. Objectius, organització, estructura i desenrotllament del currículum
Article 3. Centres i projectes educatius
Article 4. Formacions vinculades al currículum
Article 5. Informació i orientació professional
Capítol II. Accés a les ensenyances
Article 6. Requisits generals d'accés a les ensenyances
Article 7. Accés sense requisits acadèmics
Article 8. Organització i regulació de la prova per a l'accés sense requisits acadèmics
Article 9. Prova específica d'accés per a aspirants amb requisits acadèmics i exempcions
Article 10. Places vacants i admissió d'alumnat
Capítol III. Ordenació general de les ensenyances
Article 11. Organització dels mòduls i distribució horària
Article 12. Mòdul d'Obra Final
Article 13. Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers
Article 14. Avaluació
Article 15. Promoció i titulació
Article 16. Convocatòries i permanència
Article 17. Documents oficials d'avaluació i de mobilitat
Article 18. Correspondència amb la pràctica laboral
Article 19. Convalidacions
Capítol IV. Professorat i centres
Article 20. Professorat i atribució docent
Article 21. Requisits mínims dels centres
Disposicions addicionals
Primera. Accés a altres estudis
Segona. Alumnat amb discapacitat
Tercera. Títols
Quarta. Normes supletòries
Disposició transitòria
Única. Calendari d'implantació
Disposició derogatòria
Única. Derogació normativa
Disposicions finals
Primera. Normes de desplegament
Segona. Entrada en vigor
Annex I. Currículum i descripció del perfil i del context professional del títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès
Annex II. Característiques del mòdul d'Obra Final
Annex III. Competència docent dels funcionaris pertanyents al cos de professors i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents a les ensenyances del cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en este decret.
Annex IV. Relació de mòduls corresponents a les ensenyances que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior i de grau mitjà de la família professional de Comunicació Gràfica i Audiovisual i el cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en este decret.
Annex V. Relació de mòduls formatius de les ensenyances que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de Disseny Gràfic regulats en el Reial Decret 1456/1995, d'1 de setembre, i el cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en este decret.

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

DECRETO 177/2014, de 10 de octubre, del Consell, por el que se establece el currículo de las enseñanzas artísticas profesionales correspondientes al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, perteneciente a la familia profesional artística de Comunicación Gráfica y Audiovisual, en el ámbito de la Comunitat Valenciana. [2014/9273]

ÍNDICE

Preàmbulo
Capítulo I. Disposiciones preliminares
Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación
Artículo 2. Objetivos, organización, estructura y desarrollo del currículum
Artículo 3. Centros y proyectos educativos
Artículo 4. Formaciones vinculadas al currículum
Artículo 5. Información y orientación profesional
Capítulo II. Acceso a las enseñanzas
Artículo 6. Requisitos generales de acceso a las enseñanzas
Artículo 7. Acceso sin requisitos académicos
Artículo 8. Organización y regulación de la prueba para el acceso sin requisitos académicos
Artículo 9. Prueba específica de acceso para aspirantes con requisitos académicos y exenciones
Artículo 10. Plazas vacantes y admisión de alumnado
Capítulo III. Ordenación general de las enseñanzas
Artículo 11. Organización de los módulos y distribución horaria
Artículo 12. Módulo de Obra Final
Artículo 13. Fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres
Artículo 14. Evaluación
Artículo 15. Promoción y titulación
Artículo 16. Convocatorias y permanencia
Artículo 17. Documentos oficiales de evaluación y de movilidad
Artículo 18. Correspondencia con la práctica laboral
Artículo 19. Convalidaciones
Capítulo IV. Profesorado y centros
Artículo 20. Profesorado y atribución docente
Artículo 21. Requisitos mínimos de los centros
Disposiciones adicionales
Primera. Acceso a otros estudios
Segunda. Alumnado con discapacidad
Tercera. Títulos
Cuarta. Normas supletorias
Disposición transitória
Única. Calendario de implantación
Disposición derogatoria
Única. Derogación normativa
Disposiciones finales
Primera. Normas de desarrollo
Segunda. Entrada en vigor
Anexo I. Currículo y descripción del perfil y del contexto profesional del título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso.
Anexo II. Características del módulo de obra final
Anexo III. Competencia docente de los funcionarios pertenecientes al Cuerpo de Profesores y Maestros de Taller de Artes Plásticas y Diseño para la impartición de los módulos correspondientes a las enseñanzas del ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto.
Anexo IV. Relación de módulos correspondientes a las enseñanzas que se convalidan entre los ciclos formativos de grado superior y de grado medio de la familia profesional de Comunicación Gráfica y Audiovisual y el ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto.
Anexo V. Relación de módulos formativos de las enseñanzas que se convalidan entre los ciclos formativos de grado superior de la familia profesional de Diseño Gráfico regulados en el Real Decreto 1456/1995, de 1 de septiembre, y el ciclo formativo de artes plásticas y diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto.

Annex VI. Relació de mòduls que podran ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral.

Annex VII. Matèries de Batxillerat que es convaliden amb mòduls pertanyents al cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny d'Assistència al Producte Gràfic Imprès.

Annex VIII. Relació de mòduls corresponents a les ensenyances dels cicles formatius de grau mitjà d'Autoedició i Art Final de Disseny Gràfic regulats en el Reial Decret 1457/1995, d'1 de setembre, que es reconeixen als efectes de la incorporació de l'alumnat al cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en el present decret.

PREÀMBUL

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, i reformat per la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril, en l'article 53 estableix que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudi del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el desplieguen, de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, en el capítol VI del títol I, referent a les ensenyances artístiques, inclou en la seua secció segona les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny, que s'organitzaran en cicles de formació específica, de grau mitjà i de grau superior, la finalitat de les quals és proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals de les Arts Plàstiques i el Disseny. Els cicles formatius referits inclouran fases de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

El Reial Decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny, concreta els objectius d'estes ensenyances; defineix els títols de Tècnic i Tècnic Superior d'Arts Plàstiques i Disseny, com el document oficial acreditatiu del nivell de formació, qualificació i competència professional específica de cada especialitat artística; estableix l'estructura curricular que han de tindre les ensenyances professionals conduents als dits títols i fixa els aspectes que han d'arreglar les ensenyances mínimes corresponents; així com regula amb caràcter bàsic l'accés, l'admissió, l'avaluació i la mobilitat, els efectes dels títols i les convalidacions i exempcions.

En eixe marc normatiu, per mitjà del Reial Decret 1436/2012, d'11 d'octubre, pel qual s'estableix el títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual i s'aproven les corresponents ensenyances mínimes, el Govern ha fixat les ensenyances mínimes d'este títol, tal com preveuen els articles 5 i 7 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig. A més, en l'esmentat reial decret es determina, per al títol abans mencionat, la seua identificació, el perfil professional, el context professional, i aquells altres aspectes de l'ordenació acadèmica que constitueixen els aspectes bàsics que asseguren una formació comuna i garantixen la validesa dels títols en compliment del que disposa la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

De conformitat amb l'article 6.4 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, l'article 13.1 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig, i l'article 2.2 del Reial Decret 1436/2012, d'11 d'octubre, correspon a les administracions educatives, en l'àmbit de les seues competències, establir el currículum corresponent al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual, del qual formaran part els aspectes bàsics del currículum que constitueixen les ensenyances mínimes i el seu posterior desplegament.

Les ensenyances d'Arts Plàstiques i Disseny, referents de les ensenyances d'Arts Aplicades i Oficis Artístics en el nostre sistema educatiu, assumeixen la transmissió de les pràctiques artístiques imprescindibles per a la renovació i millora de productes, ambients i missatges i per al creixement del patrimoni artístic. Per a això, estes ensenyances artístiques

Anexo VI. Relación de módulos que podrán ser objeto de exención por correspondencia con la práctica laboral.

Anexo VII. Materias de bachillerato que se convalidan con módulos pertenecientes al ciclo formativo de artes plásticas y diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso.

Anexo VIII. Relación de módulos correspondientes a las enseñanzas de los ciclos formativos de grado medio de Autoedición y Artefinal de Diseño Gráfico regulados en el Real Decreto 1457/1995, de 1 de septiembre, que se reconocen a efectos de la incorporación del alumnado al ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto.

PREÁMBULO

El Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprobado por la Ley Orgànica 5/1982, de 1 de julio, y reformado por la Ley Orgànica 1/2006, de 10 de abril, en su artículo 53 establece que es de competencia exclusiva de la Generalitat la regulación y administración de la enseñanza en toda su extensión, niveles y grados, modalidades y especialidades, sin perjuicio de lo que disponen el artículo 27 de la Constitución Española y las leyes orgánicas que, de acuerdo con el apartado 1 del artículo 81 de aquella, lo desarrollan, de las facultades que atribuye al Estado el número 30 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española, y de la alta inspección necesaria para su cumplimiento y garantía.

La Ley Orgànica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, en el capítulo VI del título I, referente a las enseñanzas artísticas, incluye, en su sección segunda, las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño, que se organizarán en ciclos de formación específica, de grado medio y de grado superior, cuya finalidad es proporcionar al alumnado una formación artística de calidad y garantizar la cualificación de los futuros profesionales de las Artes Plásticas y el Diseño. Los ciclos formativos referidos incluirán fases de formación práctica en empresas, estudios y talleres.

El Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño, concreta los objetivos de estas enseñanzas; define los títulos de Técnico y Técnico Superior de Artes Plásticas y Diseño, como el documento oficial acreditativo del nivel de formación, cualificación y competencia profesional específica de cada especialidad artística; establece la estructura curricular que deben tener las enseñanzas profesionales conducentes a dichos títulos y fija los aspectos que deben contemplar las enseñanzas mínimas correspondientes; así como regula con carácter básico el acceso, la admisión, la evaluación y la movilidad, los efectos de los títulos y las convalidaciones y exenciones.

En ese marco normativo, mediante el Real Decreto 1436/2012, de 11 de octubre, por el que se establece el título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, perteneciente a la familia profesional artística de Comunicación Gráfica y Audiovisual, y se aprueban las correspondientes enseñanzas mínimas, el Gobierno fijó las enseñanzas mínimas de este título, tal y como prevén los artículos 5 y 7 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo. Además, en dicho Real Decreto se determina, para el título antes citado, su identificación, el perfil profesional, el contexto profesional, y aquellos otros aspectos de la ordenación académica que constituyen los aspectos básicos que aseguran una formación común y garantizan la validez de los títulos en cumplimiento de lo dispuesto en la Ley Orgànica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.

De conformidad con el artículo 6.4 de la Ley Orgànica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, el artículo 13.1 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, y el artículo 2.2 del Real Decreto 1436/2012, de 11 de octubre, corresponde a las Administraciones educativas, en el ámbito de sus competencias, establecer el currículum correspondiente al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, perteneciente a la familia profesional artística de Comunicación Gráfica y Audiovisual, del que formarán parte los aspectos básicos del currículum que constituyen las enseñanzas mínimas y su posterior desarrollo.

Las enseñanzas de Artes Plásticas y Diseño, referentes de las enseñanzas de Artes Aplicadas y Oficis Artísticos en nuestro sistema educativo, asumen la transmisión de las prácticas artísticas imprescindibles para la renovación y mejora de productos, ambientes y mensajes y para el crecimiento del patrimonio artístico. Para ello, estas enseñanzas

ques professionals situen la innovació tecnològica, l'apreciació artística i la sòlida formació en els oficis de les arts i el disseny en el context de la dimensió estètica i creadora de l'home, qualitat determinant per al creixement patrimonial i dels valors d'identitat, d'expressió personal i de comunicació social.

La Comunitat Valenciana ha aportat importants contribucions en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual. En este sentit, l'objectiu bàsic d'este títol és atendre les actuals necessitats de formació de tècnics en maquetació, edició i processos de tractament i composició de textos i imatges per a productes gràfics en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual, i unir el coneixement de materials, procediments tècnics i noves tecnologies amb la cultura i la sensibilitat artística per a constituir la garantia de qualitat demanada hui pels sectors productius artístics i culturals vinculats a la creació i producció gràfica.

Els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació dels mòduls corresponents al currículum i a la seua distribució en cursos, són els especificats en l'annex I del present decret.

Per tot allò que s'ha exposat, el present decret es dicta en l'exercici de les competències que atribueixen a la Generalitat els articles 27 i 149.1.30a de la Constitució Espanyola i l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, consultats els agents socials, amb el dictamen previ del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, fent ús de les atribucions que conferix el Decret 19/2012, de 7 de desembre, del president de la Generalitat, pel qual determina les conselleries en què s'organitza l'administració de la Generalitat, d'acord amb el que estableix l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, a proposta de la consellera d'Educació, Cultura i Esport, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 10 d'octubre de 2014,

DECRETE

CAPÍTOL I

Disposicions preliminars

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. El present decret té per objecte establir el currículum de les ensenyances artístiques professionals d'Arts Plàstiques i Disseny corresponents al títol de Tècnic en Assistència al Producte Gràfic Imprès, pertanyent a la família professional artística de Comunicació Gràfica Audiovisual, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

2. Als efectes del que disposa este decret, s'entén per currículum el conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació del cicle formatiu corresponent al títol esmentat.

3. El present decret serà aplicable en els centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana que impartisquen les ensenyances que s'hi regulen.

Article 2. Objectius, organització, estructura i desenvolupament del currículum

1. El perfil professional, el context professional, els objectius generals del cicle formatiu, el desenvolupament curricular dels mòduls formatius quant als objectius específics, continguts i criteris d'avaluació de cada mòdul formatiu i la distribució horària dels mòduls que el componen, són els que s'establixen en l'annex I d'este decret.

2. Segons estableix l'article 6.4 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, els centres que impartisquen les ensenyances regulades en este decret desenvoluparan i completaran el currículum que s'hi estableix, per mitjà de la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguen en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció a les necessitats dels que presenten una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn. La concreció del currículum que realitze el centre, una vegada fixada i aprovada pel Claustre, serà incorporada al projecte educatiu del centre.

3. Els centres docents podran oferir, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació, una part dels mòduls

artístiques profesionales situan la innovación tecnològica, la apreciació artística y la sòlida formació en los oficios de las artes y el diseño en el contexto de la dimensión estètica y creadora del hombre, cualidad determinante para el crecimiento patrimonial y de los valores de identidad, de expresión personal y de comunicación social.

La Comunitat Valenciana ha aportado importantes contribuciones en el ámbito de la comunicación gràfica y audiovisual. En este sentido, el objetivo básico de este título es atender a las actuales necesidades de formación de técnicos en maquetación, edición y procesos de tratamiento y composición de textos e imágenes para productos gráficos en el ámbito de la comunicación gràfica y audiovisual, y aunar el conocimiento de materiales, procedimientos técnicos y nuevas tecnologías con la cultura y la sensibilidad artística para constituir la garantía de calidad demandada hoy por los sectores productivos artísticos y culturales vinculados a la creación y producción gràfica.

Los objetivos, contenidos y criterios de evaluación de los módulos correspondientes al currículum y su distribución en cursos son los especificados en el anexo I del presente decreto.

Por todo lo expuesto, el presente decreto se dicta en el ejercicio de las competencias que atribuyen a la Generalitat los artículos 27 y 149.1.30ª de la Constitución Española y el artículo 53 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, consultados los agentes sociales, previo dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, en uso de las atribuciones que confiere el Decreto 19/2012, de 7 de diciembre, del presidente de la Generalitat, por el que determinan las consellerías en que se organiza la Administración de la Generalitat, de acuerdo con lo establecido en el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, a propuesta de la consellera de Educación, Cultura y Deporte, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 10 de octubre de 2014,

DECRETO

CAPÍTULO I

Disposiciones preliminares

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación

1. El presente decreto tiene por objeto establecer el currículum de las enseñanzas artísticas profesionales de Artes Plásticas y Diseño correspondientes al título de Técnico en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, perteneciente a la familia profesional artística de Comunicación Gráfica Audiovisual, en el ámbito de la Comunitat Valenciana.

2. A los efectos de lo dispuesto en este decreto, se entiende por currículum el conjunto de objetivos, contenidos, métodos pedagógicos y criterios de evaluación del ciclo formativo correspondiente a dicho título.

3. El presente decreto será de aplicación en los centros docentes públicos y privados de la Comunitat Valenciana que impartan las enseñanzas reguladas en él.

Artículo 2. Objetivos, organización, estructura y desarrollo del currículum

1. El perfil profesional, el contexto profesional, los objetivos generales del ciclo formativo, el desarrollo curricular de los módulos formativos en cuanto a los objetivos específicos, contenidos y criterios de evaluación de cada módulo formativo y la distribución horaria de los módulos que lo componen, son los que se establecen en el anexo I de este decreto.

2. Según establece el artículo 6.4 de la Ley Orgànica 2/2006, de 3 de mayo, los centros que impartan las enseñanzas reguladas en el presente decreto desarrollarán y completarán el currículum establecido en él, mediante la puesta en práctica de su proyecto educativo y la implementación de programaciones didácticas que tomen en consideración las características del contexto social y cultural, las necesidades del alumnado, con especial atención a las necesidades de quienes presenten una discapacidad, y las posibilidades formativas del entorno. La concreción del currículum que realice el centro, una vez fijada y aprobada por el Claustro, será incorporada al proyecto educativo del centro.

3. Los centros docentes podrán ofertar, previa autorización de la conselleria competente en materia de educación, una parte de los módu-

formatius en una llengua estrangera, sense que això supose cap modificació dels aspectes bàsics del currículum regulat en el corresponent títol i pel present decret.

Article 3. Centres i projectes educatius

1. Els centres autoritzats d'ensenyances artístiques professionals d'Arts Plàstiques i Disseny que impartisquen les ensenyances conduents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprés, a més de complir allò que preceptua l'article anterior respecte al seu projecte educatiu, hauran de considerar l'entorn territorial, social, cultural i especialment econòmic-laboral de la Comunitat Valenciana per a proposar i fomentar les ensenyances artístiques professionals de la família professional artística de Comunicació Gràfica i Audiovisual en els seus respectius projectes educatius.

2. Les propostes pedagògiques que realitzen els centres vetllaran especialment per la seua adaptació al context laboral, i hauran de considerar els aspectes següents:

a) Les activitats formatives hauran d'emprar recursos i metodologies relacionades amb el futur exercici professional de l'alumnat.

b) S'establirà un catàleg d'empreses, estudis i tallers que oferisquen a l'alumnat oportunitats interessants de formació, aprenentatge i perspectives laborals.

c) Es traslladarà la realitat de l'empresa al centre educatiu per mitjà d'iniciatives com l'organització de visites, la participació de professionals especialistes de l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual en la formació de l'alumnat, l'organització de xarrades informatives, i la creació de beques o premis promoguts per les cambres de comerç, fundacions vinculades al sector productiu gràfic i audiovisual o per iniciativa de les empreses, estudis o tallers relacionats amb el context social més pròxim o vinculat al centre educatiu.

3. Així mateix, els centres docents que impartisquen estes ensenyances fomentaran, a través del seu desenvolupament curricular, la iniciativa emprendora, així com el coneixement de l'entorn productiu del sector gràfic i audiovisual.

4. Aquells centres que impartisquen les ensenyances regulades en este decret podran incorporar-se a la xarxa de centres de Formació Professional, i establir vincles o associacions amb els centres integrats de Formació Professional de la Comunitat Valenciana, o bé amb altres centres docents, que oferisquen ensenyances semblants, amb la finalitat de coordinar les ofertes formatives en benefici de l'interès dels destinataris i de l'eficiència dels recursos.

5. La conselleria competent en matèria d'educació podrà formalitzar convenis i acords de col·laboració amb institucions i entitats que exercisquen les seues funcions en àmbits relacionats amb les ensenyances regulades en este decret, segons la normativa vigent en esta matèria, de manera que les escoles d'art puguin proporcionar l'assessorament i l'ajuda tècnica als professionals, empreses i entitats del sector.

6. Els centres educatius podran col·laborar, si és el cas, amb la conselleria competent en matèria de qualificacions professionals en l'avaluació i acreditació de competències professionals adquirides per mitjà de l'experiència laboral i altres aprenentatges no formals.

Article 4. Formacions vinculades al currículum

1. Els centres que impartisquen les ensenyances a què es referix el present decret, també podran organitzar, desenvolupar i impartir cursos d'especialització vinculats a les estes, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació.

2. Els cursos d'especialització autoritzats tindran com a objectiu principal promoure l'aprenentatge permanent i la formació al llarg de la vida. Així mateix, hauran de contribuir a atendre el necessari aprofundiment en determinades activitats professionals i a donar una resposta formativa immediata davant de l'aparició de noves qualificacions professionals.

3. Els cursos d'especialització, amb caràcter general, tindran una estructura, característiques curriculars i organització semblants als cicles formatius. Estos podran oferir-se en modalitats formatives que permeten compatibilitzar la formació al llarg de la vida amb l'exercici professional.

4. Les propostes de cursos d'especialització que formulen els centres docents per a la seua autorització hauran de preveure accions for-

los formativos en una lengua extranjera, sin que ello suponga modificación alguna de los aspectos básicos del currículo regulado en el correspondiente título y por el presente decreto.

Artículo 3. Centros y proyectos educativos

1. Los centros autorizados de Enseñanzas Artísticas Profesionales de Artes Plásticas y Diseño que impartan las enseñanzas conducentes al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, además de cumplir lo preceptuado en el artículo anterior respecto a su proyecto educativo, deberán considerar el entorno territorial, social, cultural y, especialmente, económico-laboral de la Comunitat Valenciana para proponer y fomentar las enseñanzas artísticas profesionales de la familia profesional artística de Comunicación Gráfica y Audiovisual en sus respectivos proyectos educativos.

2. Las propuestas pedagógicas que realicen los centros velarán especialmente por su adaptación al contexto laboral, debiendo considerar los siguientes aspectos:

a) Las actividades formativas deberán emplear recursos y metodologías relacionadas con el futuro ejercicio profesional del alumnado.

b) Se establecerá un catálogo de empresas, estudios y talleres que ofrezcan al alumnado oportunidades interesantes de formación, aprendizaje y perspectivas laborales.

c) Se trasladará la realidad de la empresa al centro educativo mediante iniciativas como la organización de visitas, la participación de profesionales especialistas del ámbito de la comunicación gráfica y audiovisual en la formación del alumnado, la organización de charlas informativas, y la creación de becas o premios promovidos por las cámaras de comercio, fundaciones vinculadas al sector productivo gráfico y audiovisual o por iniciativa de las empresas, estudios o talleres relacionados con el contexto social más próximo o vinculado al centro educativo.

3. Asimismo, los centros docentes que impartan estas enseñanzas fomentarán, a través de su desarrollo curricular, la iniciativa emprendedora, así como el conocimiento del entorno productivo del sector gráfico y audiovisual.

4. Aquellos centros que impartan las enseñanzas reguladas en el presente decreto podrán incorporarse a la red de centros de formación profesional, y establecer vínculos o asociaciones con los centros integrados de formación profesional de la Comunitat Valenciana, o bien con otros centros docentes, que oferten enseñanzas semejantes, con la finalidad de coordinar las ofertas formativas en beneficio del interés de los destinatarios y de la eficiencia de los recursos.

5. La conselleria competente en materia de educación podrá formalizar convenios y acuerdos de colaboración con instituciones y entidades que desempeñen sus funciones en ámbitos relacionados con las enseñanzas reguladas en este decreto, según la normativa vigente en esta materia, de forma que las escuelas de arte puedan proporcionar el asesoramiento y la ayuda técnica a los profesionales, empresas y entidades del sector.

6. Los centros educativos podrán colaborar, en su caso, con la conselleria competente en materia de cualificaciones profesionales en la evaluación y acreditación de competencias profesionales adquiridas mediante la experiencia laboral y otros aprendizajes no formales.

Artículo 4. Formaciones vinculadas al currículo

1. Los centros que impartan las enseñanzas a las que se refiere el presente decreto también podrán organizar, desarrollar e impartir cursos de especialización vinculados a las mismas, previa autorización de la conselleria competente en materia de educación.

2. Los cursos de especialización autorizados tendrán como objetivo principal promover el aprendizaje permanente y la formación a lo largo de la vida. Asimismo, deberán contribuir a atender la necesaria profundización en determinadas actividades profesionales y a dar una respuesta formativa inmediata ante la aparición de nuevas cualificaciones profesionales.

3. Los cursos de especialización, con carácter general, tendrán una estructura, características curriculares y organización similares a los ciclos formativos. Estos podrán ofertarse en modalidades formativas que permitan compatibilizar la formación a lo largo de la vida con el ejercicio profesional.

4. Las propuestas de cursos de especialización que formulen los centros docentes para su autorización deberán contemplar acciones

matives vinculades al sector gràfic i audiovisual, que hauran de tractar-se, en la mesura que siga possible, d'accions formatives amb projecció de futur.

5. L'autorització dels cursos d'especialització corresponents per la conselleria competent en matèria d'educació requerirà com a condició bàsica l'existència de professorat qualificat per a la seua impartició i que hi haja disponibilitat en la planificació docent del professorat del centre.

6. Els cursos autoritzats seran objecte d'un certificat acreditatiu, expedit pel centre docent on es realitzen, per als que els superen, i s'haurà de fer constar la seua duració en hores. L'esmentada certificació podrà tindre, si és el cas, valor en el Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional.

7. Els centres que impartisquen les ensenyances regulades en este decret podran oferir una segona llengua estrangera, com a formació complementària, amb un límit de fins a 3 hores setmanals. La formació s'adequarà al perfil professional del cicle formatiu.

8. L'oferta de la formació complementària de llengua estrangera i de segona llengua estrangera haurà de comptar amb autorització expressa de la conselleria competent en matèria d'educació. L'autorització estarà condicionada a la disponibilitat horària del professorat en el centre.

9. Esta formació no constarà en els documents oficials d'avaluació, si bé el centre docent expedirà un certificat acreditatiu per a l'alumnat que supere els objectius establits per a la formació. En els certificats es farà constar la duració en hores.

10. Els centres docents podran oferir, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació, cursos de preparació per a les proves d'accés als cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny, sempre que hi haja disponibilitat en la planificació docent del professorat del centre.

Article 5. Informació i orientació professional

1. Tots els centres que oferisquen estes ensenyances, informaran a l'alumnat sobre les possibilitats de formació i reconeixement de competències professionals que existisquen en l'entorn local, regional, nacional i europeu, partint de les seues necessitats i interessos, i tenint en compte l'itinerari personal apropiat a cada alumne i alumna.

2. La conselleria competent en matèria d'educació establirà les condicions perquè els centres docents puguen disposar d'un responsable d'orientació laboral, que estarà especialitzat en les funcions indicades en l'apartat anterior. Esta labor serà realitzada preferentment per professorat amb destinació definitiva en el centre.

CAPÍTOL II

Accés a les ensenyances

Article 6. Requisits generals d'accés a les ensenyances

1. Per a accedir a les ensenyances regulades en este decret cal estar en possessió del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria o títol declarat equivalent. A estos efectes, es podrà accedir a estes ensenyances amb les titulacions següents:

- a) Títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny.
- b) Haver superat de les ensenyances d'Arts Aplicades i Oficis Artístics, el tercer curs d'ensenyances comunes del pla d'estudis de 1963 o el segon curs del pla experimental.
- c) Títol de Tècnic Auxiliar o de Tècnic, de les ensenyances de Formació Professional.
- d) Haver superat altres estudis declarats equivalents a efectes acadèmics amb algun dels anteriors.

2. A més dels requisits acadèmics arrellegats en l'apartat anterior, s'haurà de superar una prova específica d'accés que permeta demostrar les aptituds i els coneixements artístics necessaris per a cursar amb aprofitament les ensenyances, segons el que estableix l'article 9 del present decret.

Article 7. Accés sense requisits acadèmics

1. Podran accedir a estes ensenyances aquells aspirants que, no tenint els requisits acadèmics, superen una prova d'accés.

2. En la prova d'accés, l'alumnat haurà d'acreditar posseir els coneixements i habilitats suficients per a cursar amb aprofitament les ense-

formativas vinculadas al sector gráfico y audiovisual, tratándose en la medida de lo posible de acciones formativas con proyección de futuro.

5. La autorización de los cursos de especialización correspondientes por la conselleria competente en materia de educación requerirá como condición básica la existencia de profesorado cualificado para su impartición y que exista disponibilidad en la planificación docente del profesorado del centro.

6. Los cursos autorizados serán objeto de una certificación acreditativa, expedida por el centro docente donde se realicen, para quienes los superen, debiéndose hacer constar su duración en horas. Dicha certificación podrá tener, en su caso, valor en el Sistema Nacional de Cualificaciones y Formación Profesional.

7. Los centros que impartan las enseñanzas reguladas en este decreto podrán ofertar una segunda lengua extranjera, como formación complementaria, con un límite de hasta 3 horas semanales. La formación se adecuará al perfil profesional del ciclo formativo.

8. La oferta de la formación complementaria de lengua extranjera y de segunda lengua extranjera deberá contar con autorización expresa de la conselleria competente en materia de educación. La autorización estará condicionada a la disponibilidad horaria del profesorado en el centro.

9. Esta formación no constará en los documentos oficiales de evaluación, si bien el centro docente expedirá una certificación acreditativa para el alumnado que supere los objetivos establecidos para la formación. En los certificados se hará constar la duración en horas.

10. Los centros docentes podrán ofertar, previa autorización de la conselleria competente en materia de educación, cursos de preparación para las pruebas de acceso a los ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño, siempre que exista disponibilidad en la planificación docente del profesorado del centro.

Artículo 5. Información y orientación profesional

1. Todos los centros que oferten estas enseñanzas informarán al alumnado sobre las posibilidades de formación y reconocimiento de competencias profesionales que existan en el entorno local, regional, nacional y europeo, partiendo de sus necesidades e intereses, y teniendo en cuenta el itinerario personal apropiado a cada alumno y alumna.

2. La conselleria competente en materia de educación establecerá las condiciones para que los centros docentes puedan disponer de un Responsable de Orientación Laboral, que estará especializado en las funciones indicadas en el apartado anterior. Esta labor será realizada preferentemente por profesorado con destino definitivo en el centro.

CAPÍTULO II

Acceso a las enseñanzas

Artículo 6. Requisitos generales de acceso a las enseñanzas

1. Para acceder a las enseñanzas reguladas en el presente decreto será necesario estar en posesión del título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria o título declarado equivalente. A estos efectos, se podrá acceder a estas enseñanzas con las siguientes titulaciones:

- a) Título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño.
- b) Haber superado, de las enseñanzas de Artes Aplicadas y Oficis Artísticos, el tercer curso de enseñanzas comunes del plan de estudios de 1963 o el segundo curso del plan experimental.
- c) Título de Técnico Auxiliar o de Técnico, de las enseñanzas de formación profesional.
- d) Haber superado otros estudios declarados equivalentes a efectos académicos con alguno de los anteriores.

2. Además de los requisitos académicos recogidos en el apartado anterior, se deberá superar una prueba específica de acceso que permita demostrar las aptitudes y los conocimientos artísticos necesarios para cursar con aprovechamiento las enseñanzas, según lo establecido en el artículo 9 del presente decreto.

Artículo 7. Acceso sin requisitos académicos

1. Podrán acceder a estas enseñanzas aquellos aspirantes que, careciendo de los requisitos académicos, superen una prueba de acceso.

2. En la prueba de acceso, el alumnado deberá acreditar poseer los conocimientos y habilidades suficientes para cursar con aprovechamiento

nyances, a més de les aptituds necessàries a què es referix l'article 6.2 d'este decret. Addicionalment, l'alumnat haurà de tindre com a mínim dèsset anys complits l'any de realització de la prova.

3. La prova d'accés per a l'alumnat que no tinga els requisits acadèmics constarà de dos parts, una part general i una altra específica. La part general versarà sobre les capacitats bàsiques de l'educació secundària obligatòria, mentres que la part específica haurà de valorar les aptituds i els coneixements artístics necessaris per a cursar amb aprofitament les ensenyances corresponents al títol que es desitja cursar.

Article 8. Organització i regulació de la prova per a l'accés sense requisits acadèmics

1. La conselleria competent en matèria d'educació convocarà, amb caràcter anual, les proves d'accés als cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny, per mitjà de la publicació de la convocatòria en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

2. La prova d'accés es realitzarà en el centre on l'alumnat desitja iniciar els seus estudis d'Arts Plàstiques i Disseny, sense perjudi que la conselleria competent en matèria d'educació pugua habilitar altres centres docents per a la realització de la prova.

3. L'estructura de la part general de la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà conduents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, que hauran de superar els alumnes i alumnes que no estiguen en possessió dels requisits acadèmics corresponents, serà la següent:

a) Primer exercici. Desenrotllament per escrit d'un comentari de text i contestació de qüestions que es formulen a l'alumnat a partir del text.

En este exercici es valorarà la competència lingüística i la maduresa de l'alumnat en relació amb el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria.

b) Segon exercici. Desenrotllament per escrit de qüestions referides a continguts tecnicocientífics i socioculturals.

En este exercici es valoraran les capacitats matemàtiques, científicotècniques i socioculturals en relació amb el currículum de l'Educació Secundària Obligatoria.

c) Tercer exercici. Realització d'una composició de lliure interpretació i tècnica, basada en un model proposat.

En este exercici es valorarà la sensibilitat artística i la creativitat de l'aspirant.

4. La part específica de la prova d'accés al cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, tindrà l'estructura següent:

a) Primer exercici. Desenrotllament per escrit de qüestions relatives al camp de les Arts Plàstiques, a partir d'un text escrit i/o la documentació gràfica que es facilite.

En este exercici es valoraran els coneixements artístics de l'alumnat.

b) Segon exercici. Realització de dibuixos o esbossos a partir d'un tema atès que servisquen de base per a la realització posterior d'un dibuix a color.

En este exercici es valoraran aptituds com la creativitat, la destresa específica, la capacitat d'observació i percepció, així com la predisposició cap als estudis concrets dels cicles corresponents a esta família professional.

c) Tercer exercici. A partir d'un dels esbossos realitzats en l'exercici anterior, s'executarà una pràctica adaptada a la realitat material i curricular del cicle formatiu d'Assistència al Producte Gràfic Imprès.

En este exercici es valoraran les aptituds següents: la destresa específica, el sentit de l'espai i les capacitats d'observació, percepció i composició de l'expressivitat plàstica.

5. Les qualificacions de cada exercici i de cada part de la prova d'accés s'expressaran en termes numèrics, utilitzant per a això l'escala de zero a deu amb dos decimals, i serà necessari obtindre una qualificació igual o superior a cinc per a la superació de cada part o exercici. La qualificació final de cada part de la prova serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en els seus diferents exercicis, sempre que hagen sigut superats en la seua totalitat. Al seu torn, la qualificació de

to las enseñanzas, además de las aptitudes necesarias a que se refiere el artículo 6.2 de este decreto. Adicionalmente, el alumnado deberá tener, como mínimo, diecisiete años cumplidos en el año de realización de la prueba.

3. La prueba de acceso para el alumnado que carezca de los requisitos académicos constará de dos partes, una parte general y otra específica. La parte general versará sobre las capacidades básicas de la Educación Secundaria Obligatoria, mientras que la parte específica deberá valorar las aptitudes y los conocimientos artísticos necesarios para cursar con aprovechamiento las enseñanzas correspondientes al título que se desea cursar.

Artículo 8. Organización y regulación de la prueba para el acceso sin requisitos académicos

1. La conselleria competente en materia de educación convocará, con carácter anual, las pruebas de acceso a los ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño, mediante la publicación de la convocatoria en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

2. La prueba de acceso se realizará en el centro donde el alumnado desee iniciar sus estudios de Artes Plásticas y Diseño, sin perjuicio de que la conselleria competente en materia de educación pueda habilitar otros centros docentes para la realización de la prueba.

3. La estructura de la parte general de la prueba de acceso a los ciclos formativos de grado medio conducentes al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, que deberán superar los alumnos y alumnas que no estén en posesión de los requisitos académicos correspondientes, será la siguiente:

a) Primer ejercicio. Desarrollo por escrito de un comentario de texto y contestación de cuestiones que se formulen al alumnado a partir del texto.

En este ejercicio se valorará la competencia lingüística y la madurez del alumnado en relación con el currículo de la Educación Secundaria Obligatoria.

b) Segundo ejercicio. Desarrollo por escrito de cuestiones referidas a contenidos técnico-científicos y socioculturales.

En este ejercicio se valorarán las capacidades matemáticas, científico-técnicas y socioculturales en relación con el currículo de la Educación Secundaria Obligatoria.

c) Tercer ejercicio. Realización de una composición de libre interpretación y técnica, basada en un modelo propuesto.

En este ejercicio se valorará la sensibilidad artística y la creatividad del aspirante.

4. La parte específica de la prueba de acceso al ciclo formativo de grado medio correspondiente al Título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso tendrá la siguiente estructura:

a) Primer ejercicio. Desarrollo por escrito de cuestiones relativas al campo de las Artes Plásticas, a partir de un texto escrito y/o la documentación gráfica que se facilite.

En este ejercicio se valorarán los conocimientos artísticos del alumnado.

b) Segundo ejercicio. Realización de dibujos o bocetos a partir de un tema dado que sirvan de base para la realización posterior de un dibujo a color.

En este ejercicio se valorarán aptitudes como la creatividad, la destreza específica, la capacidad de observación y percepción, así como la predisposición hacia los estudios concretos de los ciclos correspondientes a esta familia profesional.

c) Tercer ejercicio. A partir de uno de los bocetos realizados en el ejercicio anterior, se ejecutará una práctica adaptada a la realidad material y curricular del ciclo formativo de Asistencia al Producto Gráfico Impreso.

En este ejercicio se valorarán las aptitudes siguientes: la destreza específica, el sentido del espacio y las capacidades de observación, percepción y composición de la expresividad plástica.

5. Las calificaciones de cada ejercicio y de cada parte de la prueba de acceso se expresarán en términos numéricos, utilizando para ello la escala de cero a diez con dos decimales, siendo preciso obtener una calificación igual o superior a cinco para la superación de cada parte o ejercicio. La calificación final de cada parte de la prueba será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en sus diferentes ejercicios, siempre que hayan sido superados en su totalidad. A su vez, la califica-

la prova d'accés per a l'alumnat que accedix sense requisits acadèmics serà la mitjana aritmètica de la qualificació de la part general i de la part específica.

6. Les proves d'accés a les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny de grau mitjà i de grau superior, tindran validesa en tot el territori nacional.

7. La superació de la part general de la prova d'accés tindrà efectes i validesa per a posteriors convocatòries. No obstant això, la part específica de la prova d'accés tindrà validesa únicament per a accedir en el curs acadèmic per al qual es realitze esta prova.

8. Podran quedar exempts de realitzar la part general de la prova els que hagen superat la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys, si així ho sol·liciten.

9. Estaran exempts de realitzar la part específica els que acrediten una experiència laboral mínima d'un any en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual, en llocs de treball relacionats directament amb les competències professionals del cicle formatiu a què desitgen accedir. Esta experiència laboral s'acreditarà a través d'un certificat de l'empresa on s'haja adquirit l'experiència laboral, on conste expressament la duració del contracte, l'activitat exercida i el període de temps en què s'ha realitzat la dita activitat. En el cas de treballadors per compte propi, s'acreditarà per mitjà d'un certificat d'alta en el cens d'obligats tributaris. En ambdós casos, també s'haurà d'aportar un certificat de vida laboral.

Article 9. Prova específica d'accés per a aspirants amb requisits acadèmics i exempcions

1. Els que estiguen en possessió dels requisits acadèmics d'accés a què es referix l'article 6 del present decret, hauran de superar a més una prova específica d'accés per a poder matricular-se en les respectives ensenyances.

2. La conselleria competent en matèria d'educació convocarà, amb caràcter anual, les proves específiques d'accés als cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny per als que estiguen en possessió dels requisits acadèmics corresponents, per mitjà de la publicació de la convocatòria en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

3. La prova d'accés es realitzarà en el centre on l'alumnat desitge iniciar els seus estudis d'Arts Plàstiques i Disseny, sense perjudi que la conselleria competent en matèria d'educació pugua habilitar altres centres docents per a la realització de la prova.

4. La prova específica d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès tindrà l'estructura que es definix en l'article 8.4 d'este decret.

5. Les qualificacions de cada exercici de la prova específica d'accés s'expressaran en termes numèrics, utilitzant per a això l'escala de zero a deu amb dos decimals, i serà necessari obtindre una qualificació igual o superior a cinc per a la superació de cada exercici. La qualificació final de la prova serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en els seus diferents exercicis, sempre que hagen sigut superats en la seua totalitat.

6. Segons el que disposa l'article 17.3 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig, les proves específiques d'accés a les ensenyances professionals d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior tindran validesa en tot el territori nacional.

7. La superació de la prova específica d'accés tindrà validesa únicament per a accedir en el curs acadèmic per al qual es realitze l'esmentada prova.

8. Estaran exempts de realitzar la prova específica d'accés al grau mitjà de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny, els que acrediten estar en possessió d'algun dels requisits següents:

a) Títol de Tècnic o Tècnic Superior d'Arts Plàstiques i Disseny d'una família professional relacionada amb les ensenyances que es desitgen cursar.

b) Haver superat els cursos comuns d'Arts Aplicades i Oficis Artístics dels plans d'estudis establits pel Decret 2127/1963, de 24 de juliol, els establits amb caràcter experimental a l'empara del Reial Decret 799/1984, de 28 de març, sobre regulació d'experiències en centres d'ensenyances artístiques, així com pel Reial Decret 942/1986, de 9 de

ció de la prueba de acceso para el alumnado que accede sin requisitos académicos será la media aritmética de la calificación de la parte general y de la parte específica.

6. Las pruebas de acceso a las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño de grado medio y de grado superior tendrán validez en todo el territorio nacional.

7. La superación de la parte general de la prueba de acceso tendrá efectos y validez para posteriores convocatorias. No obstante, la parte específica de la prueba de acceso tendrá validez únicamente para acceder en el curso académico para el que se realice dicha prueba.

8. Podrán quedar exentos de realizar la parte general de la prueba quienes hayan superado la prueba de acceso a la Universidad para mayores de 25 años, si así lo solicitan.

9. Estarán exentos de realizar la parte específica quienes acrediten una experiencia laboral mínima de un año en el ámbito de la comunicación gráfica y audiovisual, en puestos de trabajo relacionados directamente con las competencias profesionales del ciclo formativo al que deseen acceder. Esta experiencia laboral se acreditará a través de una certificación de la empresa donde se haya adquirido la experiencia laboral, donde conste expresamente la duración del contrato, la actividad desarrollada y el periodo de tiempo en el que se ha realizado dicha actividad. En el caso de trabajadores por cuenta propia, se acreditará mediante una certificación de alta en el censo de obligados tributarios. En ambos casos, también se deberá aportar un certificado de vida laboral.

Artículo 9. Prueba específica de acceso para aspirantes con requisitos académicos y exenciones

1. Quienes estén en posesión de los requisitos académicos de acceso a los que se refiere el artículo 6 del presente decreto deberán superar, además, una prueba específica de acceso para poder matricularse en las respectivas enseñanzas.

2. La conselleria competente en materia de educación convocará, con carácter anual, las pruebas específicas de acceso a los ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño para quienes estén en posesión de los requisitos académicos correspondientes, mediante la publicación de la convocatoria en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

3. La prueba de acceso se realizará en el centro donde el alumnado desee iniciar sus estudios de Artes Plásticas y Diseño, sin perjuicio de que la conselleria competente en materia de educación pueda habilitar otros centros docentes para la realización de la prueba.

4. La prueba específica de acceso a los ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño de grado medio correspondiente al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso tendrá la estructura que se define en el artículo 8.4 de este decreto.

5. Las calificaciones de cada ejercicio de la prueba específica de acceso se expresarán en términos numéricos, utilizando para ello la escala de cero a diez con dos decimales, siendo preciso obtener una calificación igual o superior a cinco para la superación de cada ejercicio. La calificación final de la prueba será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en sus diferentes ejercicios, siempre que hayan sido superados en su totalidad.

6. Según lo dispuesto en el artículo 17.3 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, las pruebas específicas de acceso a las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño de grado medio y de grado superior tendrán validez en todo el territorio nacional.

7. La superación de la prueba específica de acceso tendrá validez únicamente para acceder en el curso académico para el que se realice dicha prueba.

8. Estarán exentos de realizar la prueba específica de acceso al grado medio de las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño quienes acrediten estar en posesión de alguno de los siguientes requisitos:

a) Título de Técnico o Técnico Superior de Artes Plásticas y Diseño de una familia profesional relacionada con las enseñanzas que se deseen cursar.

b) Haber superado los cursos comunes de Artes Aplicadas y Oficis Artísticos de los planes de estudios establecidos por el Decreto 2127/1963, de 24 de julio; los establecidos con carácter experimental al amparo del Real Decreto 799/1984, de 28 de marzo, sobre regulación de experiencias en centros de Enseñanzas Artísticas; así como por el Real Decreto 942/1986, de 9 de mayo, por el que se establecen normas

maig, pel qual s'establixen normes generals per a la realització d'experimentacions educatives en centres docents.

c) Títol de Batxiller, modalitat d'Arts, o títol de Batxillerat artístic experimental.

d) Títol superior d'Arts Plàstiques i títol superior de Disseny, en les seues diferents especialitats, o títols declarats equivalents.

e) Títol superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals, en les seues diferents especialitats.

f) Llicenciatura en Belles Arts.

g) Arquitectura.

h) Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial.

9. També estaran exempts de realitzar la prova específica d'accés els que acrediten una experiència laboral mínima d'un any en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual, en llocs de treball relacionats directament amb les competències professionals del cicle formatiu a què desitgen accedir. Esta experiència laboral s'acreditarà a través d'un certificat de l'empresa on s'haja adquirit l'experiència laboral, on conste expressament la duració del contracte, l'activitat exercida i el període de temps en què s'ha realitzat l'esmentada activitat. En el cas de treballadors per compte propi, s'acreditarà per mitjà d'un certificat d'alta en el cens d'obligats tributaris. En ambdós casos, també s'haurà d'aportar un certificat de vida laboral.

Article 10. Places vacants i admissió d'alumnat

1. L'accés a les ensenyances d'Arts Plàstiques i Disseny es realitzarà basant-se en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

2. Per a l'adjudicació de les places oferides pels centres, caldrà ajustar-se a la qualificació d'accés obtinguda, que es computarà de la manera següent per a cada una de les tres vies alternatives d'accés següents:

a) Accés sense requisits acadèmics.

La qualificació d'accés serà l'obtinguda en la prova d'accés. En cas d'haver obtingut l'exempció en la part general o en la part específica, la qualificació d'accés serà la nota obtinguda en la part realitzada en la prova d'accés.

b) Accés amb requisits acadèmics i prova específica.

La qualificació d'accés serà l'obtinguda en la prova específica d'accés.

c) Accés directe.

Accediran per esta via les persones que estiguen en possessió dels requisits acadèmics i estiguen exempts de la realització de la prova específica d'accés. La qualificació d'accés serà la nota mitjana del títol acreditatiu del compliment dels requisits acadèmics.

Les qualificacions als efectes d'accés a estes ensenyances s'expressaran en termes numèrics, en una escala de zero a deu amb dos decimals.

En cas de produir-se empats, es resoldran segons la prelación següent:

1°. Candidat en situació de desocupació de llarga duració, acreditat per mitjà de certificació oficial expedida per l'organisme competent.

2°. Candidat de major edat.

3. L'admissió de l'alumnat en els cicles formatius de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny es realitzarà d'acord amb els percentatges de reserva establits per a cada via d'accés i la disponibilitat de places que oferisquen els centres per a cada curs acadèmic.

4. En les convocatòries de proves d'accés, la conselleria competent en matèria d'educació determinarà els percentatges de reserva de places per als que accedisquen per les vies d'accés sense requisits acadèmics i d'accés directe, i haurà de garantir, almenys, una reserva del 20 per cent de les places disponibles per a cada una d'elles. En cas d'existir places vacants en alguna quota de reserva de places, estes incrementaran el nombre de places de les quotes restants en els termes que indique la conselleria competent en matèria d'educació en la convocatòria corresponent.

generales para la realización de experimentaciones educativas en centros docentes.

c) Título de Bachiller, modalidad de Artes, o título de Bachillerato Artístico Experimental.

d) Título superior de Artes Plásticas y título superior de Diseño, en sus diferentes especialidades, o títulos declarados equivalentes.

e) Título superior de Conservación y Restauración de Bienes Culturales, en sus diferentes especialidades.

f) Licenciatura en Bellas Artes.

g) Arquitectura.

h) Ingeniería Técnica en Diseño Industrial.

9. También estarán exentos de realizar la prueba específica de acceso quienes acrediten una experiencia laboral mínima de un año en el ámbito de la comunicación gráfica y audiovisual, en puestos de trabajo relacionados directamente con las competencias profesionales del ciclo formativo al que deseen acceder. Esta experiencia laboral se acreditará a través de una certificación de la empresa donde se haya adquirido la experiencia laboral, en la que conste expresamente la duración del contrato, la actividad desarrollada y el periodo de tiempo en el que se ha realizado dicha actividad. En el caso de trabajadores por cuenta propia, se acreditará mediante una certificación de alta en el censo de obligados tributarios. En ambos casos, también se deberá aportar un certificado de vida laboral.

Artículo 10. Plazas vacantes y admisión de alumnado

1. El acceso a las enseñanzas de Artes Plásticas y Diseño se realizará en base a los principios de igualdad, mérito y capacidad.

2. Para la adjudicación de las plazas ofertadas por los centros, se atenderá a la calificación de acceso obtenida, que se computará del siguiente modo para cada una de las tres vías alternativas de acceso siguientes:

a) Acceso sin requisitos académicos.

La calificación de acceso será la obtenida en la prueba de acceso. En caso de haber obtenido la exención en la parte general o en la parte específica, la calificación de acceso será la nota obtenida en la parte realizada en la prueba de acceso.

b) Acceso con requisitos académicos y prueba específica.

La calificación de acceso será la obtenida en la prueba específica de acceso.

c) Acceso directo.

Accederán por esta vía las personas que estén en posesión de los requisitos académicos y estén exentas de la realización de la prueba específica de acceso. La calificación de acceso será la nota media del título acreditativo del cumplimiento de los requisitos académicos.

Las calificaciones a efectos de acceso a estas enseñanzas se expresarán en términos numéricos, en una escala de cero a diez con dos decimales.

En caso de producirse empates, se resolverán según la siguiente prelación:

1.º. Candidato en situación de desempleo de larga duración, acreditado mediante certificación oficial expedida por el organismo competente.

2.º. Candidato de mayor edad.

3. La admisión del alumnado en los ciclos formativos de las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño se realizará de acuerdo con los porcentajes de reserva establecidos para cada vía de acceso y la disponibilidad de plazas que oferten los centros para cada curso académico.

4. En las convocatorias de pruebas de acceso la conselleria competente en materia de educación determinará los porcentajes de reserva de plazas para quienes accedan por las vías de acceso sin requisitos académicos y de acceso directo, debiéndose garantizar, al menos, una reserva del 20 por ciento de las plazas disponibles para cada una de ellas. En caso de existir plazas vacantes en algún cupo de reserva de plazas, estas incrementarán el número de plazas de los cupos restantes en los términos que indique la conselleria competente en materia de educación en la convocatoria correspondiente.

Ordenació general de les ensenyances

Article 11. Organització dels mòduls i distribució horària

Els mòduls d'este cicle formatiu s'organitzen en dos cursos acadèmics. La distribució de mòduls en cada un dels dos cursos, la seua duració i l'assignació horària setmanal, es concreta en l'annex I d'este decret.

Article 12. Mòdul d'Obra Final

1. Les ensenyances conduents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès disposa d'un mòdul d'Obra Final. El mòdul d'Obra Final en els cicles formatius de grau mitjà, té per objecte que els alumnes i les alumnes siguen capaços d'integrar els coneixements, les destreses i les capacitats específics del camp professional de l'especialitat a través de la realització d'una obra, adequada al nivell acadèmic cursat, que evidencie domini en els procediments de realització i siga expressió de la seua sensibilitat artística.

En tot cas, serà necessària l'avaluació positiva de tots els mòduls restants abans de procedir a avaluar el mòdul d'Obra Final.

2. El mòdul d'Obra Final comptarà amb una tutoria individualitzada del professorat.

3. Les característiques generals del mòdul d'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà d'Arts Plàstiques i Disseny d'Assistència al Producte Gràfic Imprès, s'arreglen en l'annex II d'este decret, sense perjudici del que estableix l'article 2.1 en el fet que els objectius específics, els continguts i els criteris d'avaluació d'este mòdul són els que figuren en l'annex I.

Article 13. Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers

1. La fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers tindrà com a finalitat bàsica l'adquisició per part de l'alumnat d'una correcta maduresa professional. Així mateix, permetrà avaluar i verificar la competència de l'alumnat en situacions reals de treball i afavorir la seua inserció laboral. Per a això, les escoles fomentaran la col·laboració amb les empreses, estudis, tallers i altres entitats de l'àmbit local, regional i inclús autonòmic.

2. Per a les ensenyances conduents al títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès, la duració i el desenrotllament de la fase de formació pràctica s'especifica en l'annex I. Esta formació en cap cas tindrà caràcter laboral.

3. Amb caràcter general, l'alumnat realitzarà esta fase durant el tercer trimestre del segon curs acadèmic del cicle formatiu, i una vegada l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls, a excepció del mòdul d'Obra Final.

Amb caràcter general, s'estableix un segon període anual que es desenrotllarà en el primer trimestre del curs acadèmic següent al que s'haguera realitzat el primer període anual.

4. En l'última sessió d'avaluació prèvia a la realització de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, l'equip docent decidirà quins alumnes poden cursar la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers per complir els requisits establits.

5. El seguiment de la formació pràctica li correspondrà al tutor o tutora de pràctiques designat per la direcció del centre, en col·laboració amb el responsable designat pel corresponent centre de treball. L'avaluació serà realitzada per tot l'equip docent, que prendrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració realitzada pel centre de treball per mitjà dels instruments i documents que determine la conselleria competent en matèria d'educació.

6. Si un alumne o alumna no supera la fase de formació pràctica en una primera convocatòria, haurà de realitzar novament l'esmentada formació, si bé ho farà en un centre de treball distint.

7. Podran sol·licitar davant de la conselleria competent en matèria d'educació l'exempció total de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers, per experiència laboral en un camp professional directament relacionat amb el cicle formatiu, els que acrediten una experiència laboral mínima d'un any, a temps complet o a temps parcial, en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual artística, en llocs de treball relacionats directament amb les competències professionals del cicle formatiu que es pretén cursar.

Esta experiència laboral s'acreditarà tal i com estableix l'article 9.9.

Ordenación general de las enseñanzas

Artículo 11. Organización de los módulos y distribución horaria

Los módulos de este ciclo formativo se organizan en dos cursos académicos. La distribución de módulos en cada uno de los dos cursos, su duración y la asignación horaria semanal se concreta en el anexo I de este decreto.

Artículo 12. Módulo de Obra Final

1. Las enseñanzas conducentes al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso dispone de un módulo de obra final. El módulo de Obra Final en los ciclos formativos de grado medio tiene por objeto que los alumnos y alumnas sean capaces de integrar los conocimientos, destrezas y capacidades específicos del campo profesional de la especialidad a través de la realización de una obra, adecuada al nivel académico cursado, que evidencie dominio en los procedimientos de realización y sea expresión de su sensibilidad artística.

En cualquier caso, será necesaria la evaluación positiva de todos los módulos restantes antes de proceder a evaluar el módulo de obra final.

2. El módulo de obra final contará con una tutoría individualizada del profesorado.

3. Las características generales del módulo de Obra Final del ciclo formativo de grado medio de Artes Plásticas y Diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso se recogen en el anexo II de este decreto, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 2.1 en cuanto a que los objetivos específicos, los contenidos y los criterios de evaluación de este módulo son los que figuran en el anexo I.

Artículo 13. Fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres

1. La fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres tendrá como finalidad básica la adquisición por parte del alumnado de una correcta madurez profesional. Asimismo, permitirá evaluar y verificar la competencia del alumnado en situaciones reales de trabajo y favorecer su inserción laboral. Para ello, las escuelas fomentarán la colaboración con las empresas, estudios, talleres y otras entidades del ámbito local, regional e incluso autonómico.

2. Para las enseñanzas conducentes al título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso, la duración y el desarrollo de la fase de formación práctica se especifica en el anexo I. Esta formación en ningún caso tendrá carácter laboral.

3. Con carácter general, el alumnado realizará esta fase durante el tercer trimestre del segundo curso académico del ciclo formativo, y una vez el alumnado haya alcanzado la evaluación positiva en todos los módulos, a excepción del módulo de obra final.

Con carácter general, se establece un segundo periodo anual que se desarrollará en el primer trimestre del curso académico siguiente al que se hubiera realizado el primer periodo anual.

4. En la última sesión de evaluación previa a la realización de la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, el equipo docente decidirá qué alumnos pueden cursar la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres por cumplir los requisitos establecidos.

5. El seguimiento de la formación práctica corresponderá al tutor o tutora de prácticas designado por la dirección del centro, en colaboración con el responsable designado por el correspondiente centro de trabajo. La evaluación será realizada por todo el equipo docente, que tomará en consideración el grado de cumplimiento de los objetivos y la valoración realizada por el centro de trabajo mediante los instrumentos y documentos que determine la conselleria competente en materia de educación.

6. Si un alumno o alumna no supera la fase de formación práctica en una primera convocatoria, deberá realizar de nuevo dicha formación, si bien lo hará en un centro de trabajo distinto.

7. Podrán solicitar ante la conselleria competente en materia de educación la exención total de la fase de formación práctica en empresas, estudios o talleres, por experiencia laboral en un campo profesional directamente relacionado con el ciclo formativo, quienes acrediten una experiencia laboral mínima de un año, a tiempo completo o a tiempo parcial, en el ámbito de la comunicación gráfica y audiovisual artística, en puestos de trabajo relacionados directamente con las competencias profesionales del ciclo formativo que se pretende cursar.

Esta experiencia laboral se acreditará tal y como establece el artículo 9.9.

Per a l'alumnat que obtinga l'exempció, en l'expedient acadèmic s'omplirà l'expressió «exempt/a».

Article 14. Avaluació

1. L'avaluació serà contínua i tant els criteris com els procediments d'avaluació aplicats pel professorat tindran en compte el progrés i la maduresa acadèmica de l'alumnat en relació amb les competències professionals característiques del títol, que constitueixen la referència per a definir els objectius generals del cicle formatiu; amb els objectius específics de cada mòdul; i amb els criteris d'avaluació de tots i cada un dels mòduls.

2. L'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requerirà de la seua assistència regular a les classes i activitats programades. A este efecte, els centres docents establiran el nombre màxim de faltes d'assistència de conformitat amb l'article 33 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis.

3. L'avaluació també es realitzarà de forma diferenciada per mòduls, prenent com a referència els objectius específics de cada mòdul expressats en termes de capacitats, destreses i competències, i els respectius criteris d'avaluació de cada un dels mòduls.

4. Els resultats de l'avaluació final de cada mòdul s'expressaran d'acord amb una escala numèrica de zero a deu, i es considerarà positiu les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les restants. Per a la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, els resultats de l'avaluació s'expressaran en termes d'«apte/no apte».

5. L'equip docent del grup, actuant de forma col·legiada, i presidit pel tutor o tutora, es reunirà periòdicament en sessions d'avaluació i qualificació, d'acord amb el que s'establisca en la concreció curricular inclosa en el projecte educatiu del centre. En l'avaluació de la formació pràctica en empreses, estudis i tallers, col·laborarà el responsable de la formació de l'alumnat, designat pel corresponent centre de treball durant el seu període d'estada en este. De cada una de les sessions d'avaluació s'alçarà la corresponent acta, en la qual constarà la relació de professorat assistent, un resum dels assumptes tractats i els acords adoptats, així com la informació que es transmetrà a l'alumnat, o bé als seus pares, mares o tutors legals si es tracta d'alumnat menor d'edat.

6. Les sessions d'avaluació tindran com a finalitat coordinar el professorat dels diferents mòduls i valorar el progrés de l'alumnat quant a l'obtenció dels objectius generals del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny corresponent i dels objectius específics dels mòduls.

7. En el primer curs, s'hauran de realitzar, almenys, una sessió d'avaluació inicial, abans de la finalització del mes d'octubre; dos sessions d'avaluació a la finalització del primer trimestre i del segon trimestre, respectivament, on es qualificaran els mòduls formatius per a valorar el progrés de l'alumnat fins a eixe moment. A més es realitzaran dos avaluacions finals, una ordinària i una altra extraordinària.

8. En el segon curs, es realitzaran, almenys, dos sessions d'avaluació a la finalització del primer trimestre i del segon trimestre, respectivament, on es qualificaran els mòduls formatius per a valorar el progrés de l'alumnat fins a eixe moment; una sessió d'avaluació final ordinària després de la finalització del període lectiu, i prèvia a la realització de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers; i una sessió d'avaluació final extraordinària. Així mateix, els centres realitzaran sessions d'avaluació després de la conclusió de cada període habilitat per a dur a terme la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, on avaluaran, en primer lloc, el mòdul d'Obra Final i a continuació, si és procedent, la fase de formació pràctica.

9. Els mòduls formatius de la mateixa denominació en primer i segon curs, de les ensenyances regulades en este decret, tindran caràcter progressiu. A este efecte, els mòduls formatius de segon curs seran considerats incompatibles als efectes d'avaluació, en el cas que prèviament no s'haja superat el de primer curs amb la mateixa denominació.

Para el alumnado que obtenga la exención, en el expediente académico se cumplimentará la expresión «Exento/a».

Artículo 14. Evaluación

1. La evaluación será continua y tanto los criterios como los procedimientos de evaluación aplicados por el profesorado tendrán en cuenta el progreso y la madurez académica del alumnado en relación con las competencias profesionales características del título, que constituyen la referencia para definir los objetivos generales del ciclo formativo; con los objetivos específicos de cada módulo; y con los criterios de evaluación de todos y cada uno de los módulos.

2. La aplicación del proceso de evaluación continua del alumnado requerirá de su asistencia regular a las clases y actividades programadas. A tal efecto, los centros docentes establecerán el número máximo de faltas de asistencia de conformidad con el artículo 33 del Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivencia en los centros docentes no universitarios sostenidos con fondos públicos y sobre los derechos y deberes del alumnado, padres, madres, tutores o tutoras, profesorado y personal de administración y servicios.

3. La evaluación también se realizará de forma diferenciada por módulos, tomando como referencia los objetivos específicos de cada módulo expresados en términos de capacidades, destrezas y competencias, y los respectivos criterios de evaluación de cada uno de los módulos.

4. Los resultados de la evaluación final de cada módulo se expresarán de acuerdo con una escala numérica de cero a diez, considerándose positivas las calificaciones iguales o superiores a cinco y negativas las restantes. Para la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, los resultados de la evaluación se expresarán en términos de «apto» / «no apto».

5. El equipo docente del grupo, actuando de forma colegiada y presidido por el tutor o tutora, se reunirá periódicamente en sesiones de evaluación y calificación, de acuerdo con lo que se establezca en la concreción curricular incluida en el proyecto educativo del centro. En la evaluación de la formación práctica en empresas, estudios y talleres, colaborará el responsable de la formación del alumnado, designado por el correspondiente centro de trabajo durante su período de estancia en este. De cada una de las sesiones de evaluación se levantará la correspondiente acta, en la que constará la relación de profesorado asistente, un resumen de los asuntos tratados y los acuerdos adoptados, así como la información que se transmitirá al alumnado, o bien a sus padres, madres o tutores legales si se trata de alumnado menor de edad.

6. Las sesiones de evaluación tendrán como finalidad coordinar al profesorado de los distintos módulos y valorar el progreso del alumnado en cuanto a la obtención de los objetivos generales del ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño correspondiente y de los objetivos específicos de los módulos.

7. En el primer curso se deberán realizar, al menos, una sesión de evaluación inicial, antes de la finalización del mes de octubre; dos sesiones de evaluación a la finalización del primer trimestre y del segundo trimestre, respectivamente, donde se calificarán los módulos formativos para valorar el progreso del alumnado hasta ese momento. Además se realizarán dos evaluaciones finales, una ordinaria y otra extraordinaria.

8. En el segundo curso se celebrarán, al menos, dos sesiones de evaluación a la finalización del primer trimestre y del segundo trimestre, respectivamente, donde se calificarán los módulos formativos para valorar el progreso del alumnado hasta ese momento; una sesión de evaluación final ordinaria tras la finalización del período lectivo y previa a la realización de la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres; y una sesión de evaluación final extraordinaria. Asimismo, los centros realizarán sesiones de evaluación tras la conclusión de cada período habilitado para llevar a cabo la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, en las que evaluarán, en primer lugar, el módulo de obra final y a continuación, si procede, la fase de formación práctica.

9. Los módulos formativos de igual denominación en primer y segundo curso, de las enseñanzas reguladas en este decreto, tendrán carácter progresivo. A tal efecto, los módulos formativos de segundo curso serán considerados incompatibles a los efectos de evaluación, en el caso de que previamente no se hayan superado los de primer curso con la misma denominación.

10. El mòdul d'Obra Final tindrà la consideració d'incompatible als efectes d'avaluació fins que es produïska la superació de tots els mòduls restants.

Article 15. Promoció i titulació

1. L'alumnat podrà promocionar del primer al segon curs del cicle formatiu corresponent quan haja obtingut avaluació positiva en mòduls de la càrrega lectiva del qual sumix, almenys, el 75 % del primer curs.

2. La superació del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny per part de l'alumne o alumna requerirà l'avaluació positiva de tots els mòduls que el componen, així com l'obtenció de la qualificació d'«apte» en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

3. Una vegada superat el cicle formatiu, es procedirà al càlcul de la seua nota mitjana final, que serà la mitjana aritmètica de les notes mitjanes ponderades dels distints mòduls que el componen, expressada amb dos decimals. La nota mitjana ponderada de cada mòdul es computarà multiplicant el nombre d'hores del mòdul per la qualificació final obtinguda en este, i dividint el resultat entre el nombre total d'hores cursades.

No es computarà la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers als efectes del càlcul de la nota mitjana final del cicle formatiu, ni tampoc aquells mòduls que hagen sigut objecte de convalidació i/o exempció.

Article 16. Convocatòries i permanència

1. L'alumnat disposarà d'un nombre màxim de quatre convocatòries per a la superació de cada mòdul. Per a la superació de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, el nombre màxim de convocatòries serà de dos.

2. Tindran consideració de convocatòries aquelles avaluacions finals en què l'alumnat siga qualificat, de tal manera que, amb caràcter general, l'alumnat disposarà de dos convocatòries en cada curs acadèmic. Si un alumne o alumna no es presentara a una prova d'avaluació final, obtindrà una qualificació de zero punts i la convocatòria corresponent serà computada als efectes de permanència en les ensenyances.

3. Amb caràcter excepcional, l'alumnat que no supere algun mòdul després d'haver esgotat el nombre màxim de quatre convocatòries per a la seua superació, podrà sol·licitar davant de la conselleria competent en matèria d'educació una convocatòria extraordinària, sempre que acredite documentalment que hi ha motius de malaltia, discapacitat, o altres que impedisquen el normal desenvolupament dels estudis, com les establides en la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. Esta mesura excepcional no serà aplicable a la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

4. L'alumnat podrà sol·licitar l'anul·lació de la seua matrícula amb la sol·licitud prèvia per escrit davant de la direcció del centre docent, per a la seua resolució, amb anterioritat a la segona avaluació trimestral, o en el cas que l'alumnat només es trobe matriculat en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, amb anterioritat a l'inici d'esta. L'anul·lació de la matrícula de l'alumnat suposarà la pèrdua dels drets d'assistència a classe i avaluació, i en cap cas implicarà la devolució de les taxes de matrícula. En conseqüència, per a eixe curs acadèmic, qualsevol qualificació o avaluació prèvia de l'alumnat perdrà la seua validesa i les convocatòries d'este curs no computaran quant a la permanència en l'etapa.

5. L'alumnat podrà sol·licitar la renúncia a la convocatòria d'avaluació final d'un o més mòduls i/o de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, sense que esta mesura implique l'anul·lació de la seua matrícula, i amb la finalitat que la convocatòria corresponent no li siga computada als efectes de permanència en l'etapa. La sol·licitud perquè s'admeta la renúncia a la convocatòria es presentarà amb una antelació mínima d'un mes a la data de l'avaluació final del mòdul o els mòduls afectats per la renúncia. La sol·licitud de renúncia es formalitzarà per escrit davant de la direcció del centre, per a la seua resolució, i haurà d'afegir circumstàncies de malaltia, discapacitat, incorporació a un lloc de treball, obligacions de tipus familiar o social o altres circumstàncies de força major, que impedisquen una dedicació normal a l'estudi. La renúncia a la convocatòria es reflectirà en els documents d'avaluació amb l'expressió de «renúncia».

10. El módulo de obra final tendrá la consideración de incompatible a efectos de evaluación hasta que se produzca la superación de todos los módulos restantes.

Artículo 15. Promoción y titulación

1. El alumnado podrá promocionar del primer al segundo curso del ciclo formativo correspondiente cuando haya obtenido evaluación positiva en módulos cuya carga lectiva sume, al menos, el 75 por ciento del primer curso.

2. La superación del ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño por parte del alumno o alumna requerirá la evaluación positiva de todos los módulos que lo componen, así como la obtención de la calificación de «apto» en la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres.

3. Una vez superado el ciclo formativo, se procederá al cálculo de su nota media final, que será la media aritmética de las notas medias ponderadas de los distintos módulos que lo componen, expresada con dos decimales. La nota media ponderada de cada módulo se computará multiplicando el número de horas del módulo por la calificación final obtenida en este, y dividiendo el resultado entre el número total de horas cursadas.

No se computará la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres a los efectos del cálculo de la nota media final del ciclo formativo, ni tampoco aquellos módulos que hayan sido objeto de convalidación y/o exención.

Artículo 16. Convocatorias y permanencia

1. El alumnado dispondrá de un número máximo de cuatro convocatorias para la superación de cada módulo. Para la superación de la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, el número máximo de convocatorias será de dos.

2. Tendrán consideración de convocatorias aquellas evaluaciones finales en las que el alumnado sea calificado, de tal manera que, con carácter general, el alumnado dispondrá de dos convocatorias en cada curso académico. Si un alumno o alumna no se presentase a una prueba de evaluación final, obtendrá una calificación de cero puntos y la convocatoria correspondiente será computada a los efectos de permanencia en las enseñanzas.

3. Con carácter excepcional, el alumnado que no supere algún módulo tras haber agotado el número máximo de cuatro convocatorias para su superación, podrá solicitar ante la conselleria competente en materia de educación una convocatoria extraordinaria, siempre y cuando acredite documentalment que existen motivos de enfermedad, discapacidad u otros que impidan el normal desarrollo de los estudios, como las establecidas en la Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género. Esta medida excepcional no será de aplicación a la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres.

4. El alumnado podrá solicitar la anulación de su matrícula previa solicitud, por escrito, ante la dirección del centro docente, para su resolución, con anterioridad a la segunda evaluación trimestral, o en el caso de que el alumnado solo se encuentre matriculado en la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, con anterioridad al inicio de la misma. La anulación de la matrícula del alumnado supondrá la pérdida de los derechos de asistencia a clase y evaluación, y en ningún caso implicará la devolución de las tasas de matrícula. En consecuencia, para ese curso académico, cualquier calificación o evaluación previa del alumnado perderá su validez y las convocatorias de dicho curso no computarán en cuanto a la permanencia en la etapa.

5. El alumnado podrá solicitar la renuncia a la convocatoria de evaluación final de uno o varios módulos y/o de la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres, sin que esta medida implique la anulación de su matrícula, y con la finalidad de que la convocatoria correspondiente no le sea computada a efectos de permanencia en la etapa. La solicitud para que se admita la renuncia a la convocatoria se presentará con una antelación mínima de un mes a la fecha de la evaluación final del módulo o los módulos afectados por la renuncia. La solicitud de renuncia se formalizará por escrito ante la dirección del centro, para su resolución, debiéndose alegar circunstancias de enfermedad, discapacidad, incorporación a un puesto de trabajo, obligaciones de tipo familiar o social u otras circunstancias de fuerza mayor, que impidan una dedicación normal al estudio. La renuncia a la convocatoria se reflejará en los documentos de evaluación con la expresión de «renuncia».

Article 17. Documents oficials d'avaluació i de mobilitat

1. Els documents bàsics d'avaluació en estes ensenyances, tots ells amb caràcter oficial, són: l'expedient acadèmic personal, que s'acredita per mitjà del certificat acadèmic personal; les actes d'avaluació; i els informes d'avaluació individualitzats. En estos documents es farà referència al títol cursat en este decret.

2. L'expedient acadèmic personal és el document oficial d'avaluació que conté tota la informació relativa al procés d'avaluació de l'alumnat. En ell figuraran les dades identificatives de l'alumnat, les seues dades personals, el número d'identificació de l'alumnat, la via d'accés a les ensenyances, les dades de matrícula, els resultats d'avaluació, les mesures d'adaptació curricular, si és el cas, la nota mitjana, i aquelles altres informacions que determine la conselleria competent en matèria d'educació.

3. La certificació acadèmica personal tindrà efectes acreditatius de la informació continguda en l'expedient acadèmic personal de l'alumnat, i serà expedida per la secretaria dels centres. Pel que fa als resultats de l'avaluació, arplegarà el curs acadèmic, les qualificacions obtingudes en la convocatòria ordinària, i si és el cas, en la convocatòria extraordinària, els mòduls formatius que hagen sigut objecte de convalidació i/o exempció, així com les anul·lacions de matrícula i renúncies de convocatòria.

4. En les actes d'avaluació figurarà la relació nominal de tot l'alumnat matriculat en un determinat curs d'un cicle formatiu, junt amb la qualificació obtinguda en cada un dels mòduls en què es troba matriculat, l'expressió de si es tracta de la convocatòria ordinària o extraordinària, i si és el cas, la qualificació obtinguda en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers. Les actes d'avaluació hauran de ser firmades per tot l'equip docent.

5. Quan un alumne o alumna es trasllade a un altre centre, el tutor o la tutora consignarà en un informe d'avaluació individualitzat tota aquella informació que resulte necessària per a la continuïtat del procés d'aprenentatge. Este informe i la certificació acadèmica personal tindran la consideració de documents bàsics de mobilitat, ja que garantixen la mobilitat acadèmica i territorial de l'alumnat.

Article 18. Correspondència amb la pràctica laboral

1. Podran ser objecte d'exempció per la seua correspondència amb la pràctica laboral els mòduls formatius detallats en l'annex VI d'este decret, sempre que s'acredite, almenys, un any, a temps complet o a temps parcial, d'experiència relacionada amb els coneixements, capacitats i destreses, i si és el cas unitats de competència, pròpies dels dits mòduls.

2. Segons el que disposa l'article 13.7 del present decret, podrà determinar-se l'exempció total o parcial de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers, sempre que s'acredite una experiència laboral de, almenys, un any en un camp professional directament relacionat amb el cicle formatiu regulat en este decret.

3. Correspondrà a la conselleria competent en matèria d'educació resoldre les exempcions a què es referixen els apartats anteriors, amb la sol·licitud prèvia de les persones interessades en els centres docents on es troben matriculades. El silenci administratiu tindrà efecte desestimatori. Contra la resolució desestimatoria, que serà motivada, es podrà interposar recurs d'alçada davant de l'òrgan jeràrquic superior d'aquell que va dictar l'acte, en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la notificació, la resolució del qual posarà fi a la via administrativa.

Esta experiència laboral s'acreditarà tal i com estableix l'article 9.9.

4. Els mòduls formatius que siguen objecte d'exempció figuraran en l'expedient acadèmic de l'alumnat amb l'expressió «exempt/a». Estos mòduls no seran tinguts en compte per al càlcul de la nota mitjana del cicle formatiu corresponent.

Article 19. Convalidacions

1. Seran objecte de convalidació els mòduls formatius del cicle formatiu d'Assistència la Producte Gràfic Impres regulat en este decret per mòduls de cicles formatius de la família professional de Comunicació Gràfica i Audiovisual, segons el que disposa l'annex IV del present decret.

Artículo 17. Documentos oficiales de evaluación y de movilidad

1. Los documentos básicos de evaluación en estas enseñanzas, todos ellos con carácter oficial, son: el expediente académico personal, que se acredita mediante la certificación académica personal; las actas de evaluación; y los informes de evaluación individualizados. En dichos documentos se hará referencia al título cursado en el presente decreto.

2. El expediente académico personal es el documento oficial de evaluación que recoge toda la información relativa al proceso de evaluación del alumnado. En él figurarán los datos identificativos del alumnado, sus datos personales, el número de identificación del alumnado, la vía de acceso a las enseñanzas, los datos de matrícula, los resultados de evaluación, las medidas de adaptación curricular, si es el caso, la nota media, y cuantas otras informaciones determine la conselleria competente en materia de educación.

3. La certificación académica personal tendrá efectos acreditativos de la información contenida en el expediente académico personal del alumnado, y será expedida por la secretaria de los centros. En lo referente a los resultados de la evaluación, recogerá el curso académico, las calificaciones obtenidas en la convocatoria ordinaria y, en su caso, en la convocatoria extraordinaria, los módulos formativos que hayan sido objeto de convalidación y/o exención, así como las anulaciones de matrícula y renuncias de convocatoria.

4. En las actas de evaluación figurará la relación nominal de todo el alumnado matriculado en un determinado curso de un ciclo formativo, junto con la calificación obtenida en cada uno de los módulos en que se encuentra matriculado, la expresión de si se trata de la convocatoria ordinaria o extraordinaria, y, en su caso, la calificación obtenida en la fase de formación práctica en empresas, estudios y talleres. Las actas de evaluación deberán ser firmadas por todo el equipo docente.

5. Cuando un alumno o alumna se traslade a otro centro, el tutor o tutora consignará en un informe de evaluación individualizado toda aquella información que resulte necesaria para la continuidad del proceso de aprendizaje. Este informe y la certificación académica personal tendrán la consideración de documentos básicos de movilidad, ya que garantizan la movilidad académica y territorial del alumnado.

Artículo 18. Correspondencia con la práctica laboral

1. Podrán ser objeto de exención, por su correspondencia con la práctica laboral, los módulos formativos detallados en el anexo VI del presente decreto, siempre que se acredite, al menos, un año, a tiempo completo o a tiempo parcial, de experiencia relacionada con los conocimientos, capacidades y destrezas, y en su caso unidades de competencia, propias de dichos módulos.

2. Según lo dispuesto en el artículo 13.7 del presente decreto, podrá determinarse la exención total o parcial de la fase de formación práctica en empresas, estudios o talleres, siempre que se acredite una experiencia laboral de, al menos, un año en un campo profesional directamente relacionado con el ciclo formativo regulado en el presente decreto.

3. Corresponderá a la conselleria competente en materia de educación resolver las exenciones a las que se refieren los apartados anteriores, previa solicitud de las personas interesadas en los centros docentes donde se encuentren matriculadas, teniendo el silencio administrativo efecto desestimatorio. Contra la resolución desestimatoria, que será motivada, cabrá interponer recurso de alzada ante el órgano jerárquico superior de aquel que dictó el acto, en el plazo de un mes a contar desde el día siguiente al de la notificación, cuya resolución pondrá fin a la vía administrativa.

Esta experiencia laboral se acreditará tal y como establece el artículo 9.9.

4. Los módulos formativos que sean objeto de exención figurarán en el expediente académico del alumnado con la expresión «Exento/a». Estos módulos no serán tenidos en cuenta para el cálculo de la nota media del ciclo formativo correspondiente.

Artículo 19. Convalidaciones

1. Serán objeto de convalidación los módulos formativos del ciclo formativo de Asistencia la Producte Gráfico Impreso regulado en el presente decreto, por módulos de ciclos formativos de la familia profesional de Comunicación Gráfica y Audiovisual, según lo dispuesto en el anexo IV del presente decreto.

2. Seran objecte de convalidació els mòduls formatius del cicle formatiu d'Assistència al Producte Gràfic Impres regulat en este decret per mòduls de cicles formatius de la família professional de Disseny Gràfic regulats en els Reials Decrets 1456/1995 i 1457/1995, d'1 de setembre, segons el que disposa l'annex V del present decret.

3. El mòdul professional de Formació i Orientació Laboral serà objecte de convalidació sempre que s'haja superat en un cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny.

4. El mòdul formatiu d'Idioma Estranger es podrà convalidar sempre que s'acredite, almenys, una de les situacions següents:

a) Tindre superat el mateix mòdul en un cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny.

b) Acreditar un nivell de coneixement de la llengua estrangera del mòdul formatiu corresponent al nivell B1 del Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües.

5. Les matèries de Batxillerat que es convaliden per mòduls pertanyents al cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Impres són les establides en l'annex VII.

6. Les dites convalidacions seran reconegudes per la conselleria competent en matèria d'educació, amb la sol·licitud prèvia de les persones interessades en els centres docents on es troben matriculades, amb anterioritat a la finalització del mes d'octubre. Contra la resolució desestimatoria, que serà motivada, es podrà interposar recurs d'alçada davant de l'òrgan jeràrquic superior d'aquell que va dictar l'acte, en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la notificació, la resolució del qual posarà fi a la via administrativa. El silenci administratiu tindrà efecte desestimatori.

7. Quant a qualsevol altre supòsit de convalidació no previst en els apartats anteriors d'este article, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 23 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'establix l'ordenació general de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny.

8. Si les sol·licituds es resolen favorablement, en els mòduls objecte de convalidació figurarà l'expressió «convalidat». Estos mòduls no seran tinguts en compte per al càlcul de la nota mitjana del cicle formatiu corresponent.

CAPÍTOL IV

Professorat i centres

Article 20. Professorat i atribució docent

1. Les competències docents dels funcionaris pertanyents als cossos de professors i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls bàsics corresponents a les ensenyances del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny d'Assistència al Producte Gràfic Impres són les previstes en l'annex III del present decret, que arplega les establides en l'annex II del Reial Decret 1436/2012, d'11 d'octubre, modificat per la disposició final primera del Reial Decret 428/2013, de 14 de juny, pel qual s'establixen les especialitats docents del cos de professors de Música i Arts Escèniques vinculades a les ensenyances de Música i Dansa.

2. El mòdul formatiu d'Idioma Estranger serà impartit per professorat pertanyent als cossos de catedràtics i de professors d'Ensenyança Secundària, ambdós de l'especialitat de la llengua estrangera que s'impartisca.

3. En els centres privats, els diferents mòduls seran impartits pel professorat que acredite les condicions de titulació i qualificació específica establides per la normativa bàsica d'aplicació i el desenvolupament que realitze d'esta, en l'àmbit de les seues competències, la conselleria competent en matèria d'educació.

4. Els plans de formació del professorat d'ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny que dissenye la conselleria competent en matèria d'educació, inclouran activitats formatives específiques o de caràcter transversal, relacionades amb l'esperit emprenedor, les tecnologies de la informació i de la comunicació, la capacitació en llengües estrangeres i tots aquells aspectes que contribuïsquen al desenvolupament curricular de les ensenyances regulades en el present decret.

2. Serán objeto de convalidación los módulos formativos del ciclo formativo de Asistencia la Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto, por módulos de ciclos formativos de la familia profesional de Diseño Gráfico regulados en los Reales Decretos 1456/1995 y 1457/1995, de 1 de septiembre, según lo dispuesto en el anexo V del presente decreto.

3. El módulo profesional de Formación y Orientación Laboral será objeto de convalidación siempre que se haya superado en un ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño.

4. El módulo formativo de idioma extranjero se podrá convalidar siempre que se acredite, al menos, una de las siguientes situaciones:

a) Tener superado el mismo módulo en un ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño

b) Acreditar un nivel de conocimiento de la lengua extranjera del módulo formativo correspondiente al nivel B1 del Marco Común Europeo de Referencia para las Lenguas.

5. Las materias de Bachillerato que se convalidan por módulos pertenecientes al ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso son las establecidas en el anexo VII.

6. Dichas convalidaciones serán reconocidas por la conselleria competente en materia de educación, previa solicitud de las personas interesadas en los centros docentes donde se encuentren matriculadas, con anterioridad a la finalización del mes de octubre. Contra la resolución desestimatoria, que será motivada, cabrá interponer recurso de alzada ante el órgano jerárquico superior de aquel que dictó el acto, en el plazo de un mes a contar desde el día siguiente al de la notificación, cuya resolución pondrá fin a la vía administrativa. El silencio administrativo tendrá efecto desestimatorio.

7. En cuanto a cualquier otro supuesto de convalidación no contemplado en los apartados anteriores de este artículo, se estará a lo dispuesto en el artículo 23 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño.

8. Si las solicitudes se resuelven favorablement, en los módulos objeto de convalidación figurará la expresión «Convalidado». Estos módulos no serán tenidos en cuenta para el cálculo de la nota media del ciclo formativo correspondiente.

CAPÍTULO IV

Profesorado y centros

Artículo 20. Profesorado y atribución docente

1. Las competencias docentes de los funcionarios pertenecientes a los cuerpos de Profesores y Maestros de Taller de Artes Plásticas y Diseño para la impartición de los módulos básicos correspondientes a las enseñanzas del ciclo formativo de Artes Plásticas y Diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso son las contempladas en el anexo III del presente decreto, que recoge las establecidas en el anexo II del Real Decreto 1436/2012, de 11 de octubre, modificado por la disposición final primera del Real Decreto 428/2013, de 14 de junio, por el que se establecen las especialidades docentes del Cuerpo de Profesores de Música y Artes Escénicas vinculadas a las enseñanzas de Música y Danza.

2. El módulo formativo de idioma extranjero será impartido por profesorado perteneciente a los cuerpos de catedráticos y de Profesores de Enseñanza Secundaria, ambos de la especialidad de la lengua extranjera que se imparta.

3. En los centros privados, los diferentes módulos serán impartidos por el profesorado que acredite las condiciones de titulación y cualificación específica establecidas por la normativa básica de aplicación y el desarrollo que realice de la misma, en el ámbito de sus competencias, la conselleria competente en materia de educación.

4. Los planes de formación del profesorado de enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño que diseña la conselleria competente en materia de educación incluirán actividades formativas específicas o de carácter transversal, relacionadas con el espíritu emprenedor, las tecnologías de la información y de la comunicación, la capacitación en lenguas extranjeras y todos aquellos aspectos que contribuyan al desarrollo curricular de las enseñanzas reguladas en el presente decreto.

5. Per a la docència de certs continguts dels mòduls, així com per a la impartició de cursos específics i d'especialització els continguts de la qual no se solapen amb els establerts en l'annex I d'este decret, es podrà contractar professorat especialista en actiu. La seua contractació podrà ser de tipus administratiu o com a prestació de servicis al centre i d'acord amb el que disposa el Decret 296/1997, de 2 de desembre, del Govern Valencià, pel qual es regula el règim de contractació de professors especialistes.

Article 21. Requisits mínims dels centres

Els centres d'ensenyança que impartisquen els cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny regulats en este decret hauran de complir, quant als requisits referents a denominació, instal·lacions, condicions materials, centres integrats i relació numèrica, el que preveuen el Reial Decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'establixen els requisits mínims dels centres que impartisquen ensenyances artístiques regulades en la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació; el Reial Decret 1436/2012, d'11 d'octubre, i les normes que dicte a este efecte la conselleria competent en matèria d'educació.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Accés a altres estudis

1. El títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès permetrà l'accés a qualsevol altre cicle formatiu de grau mitjà, amb l'exempció de la prova específica per a aquells casos previstos en l'article 15 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig.

2. El títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès permetrà als que tinguen diu anys complerts, accedir per mitjà de prova als cicles formatius de grau superior relacionats amb ell.

3. El títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès permetrà l'accés a qualsevol de les modalitats de Batxillerat d'acord amb el que disposa l'article 22 del Reial Decret 596/2007, de 4 de maig.

Segona. Alumnat amb discapacitat

La conselleria competent en matèria d'educació establirà les mesures oportunes quant a la igualtat d'oportunitats, la no discriminació i l'accessibilitat de les persones amb discapacitat a estes ensenyances, de conformitat amb la legislació sectorial vigent sobre discapacitat.

Tercera. Títols

1. Per a l'expedició de títols acadèmics i professionals corresponents a les ensenyances regulades en este decret, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa de la conselleria competent en matèria d'educació.

2. D'acord amb la disposició addicional segona del Reial Decret 1436/2012, d'11 d'octubre, els títols de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Art Final de Disseny Gràfic i en Autoedició, pertanyents a la família professional de Disseny Gràfic, obtinguts conforme el Reial Decret 1457/1995, d'1 de setembre, tindran els mateixos efectes professionals i acadèmics que el títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Imprès establert en el present decret.

Quarta. Normes supletòries

Per a totes aquelles qüestions no regulades en este decret o en les seues normes de desplegament, serà de caràcter supletori la normativa vigent quant a les ensenyances de Formació Professional.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única. Calendari d'implantació

1. En el curs acadèmic 2014-2015 s'implantarà el primer curs de les ensenyances que es regulen en el present decret, i en el curs acadèmic 2015-2016 les del segon curs. Paral·lelament, deixaran d'impartir-se les

5. Para la docencia de ciertos contenidos de los módulos, así como para la impartición de cursos específicos y de especialización cuyos contenidos no se solapen con los establecidos en el anexo I de este decreto, se podrá contratar a profesorado especialista en activo. Su contratación podrá ser de tipo administrativo o como prestación de servicios al centro y conforme a lo dispuesto en el Decreto 296/1997, de 2 de diciembre, del Consell, por el que se regula el régimen de contratación de profesores especialistas.

Artículo 21. Requisitos mínimos de los centros

Los centros de enseñanza que impartan los ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño regulados en este decreto deberán cumplir, en cuanto a los requisitos referentes a denominación, instalaciones, condiciones materiales, centros integrados y relación numérica, lo previsto en el Real Decreto 303/2010, de 15 de marzo, por el que se establecen los requisitos mínimos de los centros que impartan enseñanzas artísticas reguladas en la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, y en el Real Decreto 1436/2012, de 11 de octubre, y a las normas que dicte al efecto la conselleria competente en materia de educación.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Acceso a otros estudios

1. El título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso permitirá el acceso a cualquier otro ciclo formativo de grado medio, con la exención de la prueba específica para aquellos casos previstos en el artículo 15 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo.

2. El título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso permitirá, a quienes tengan dieciocho años cumplidos, acceder mediante prueba a los ciclos formativos de grado superior relacionados con él.

3. El título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso permitirá el acceso a cualquiera de las modalidades de Bachillerato de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 22 del Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo.

Segunda. Alumnado con discapacidad

La conselleria competente en materia de educación establecerá las medidas oportunas en cuanto a la igualdad de oportunidades, la no discriminación y la accesibilidad de las personas con discapacidad a estas enseñanzas, de conformidad a la legislación sectorial vigente sobre discapacidad.

Tercera. Títulos

1. Para la expedición de títulos académicos y profesionales correspondientes a las enseñanzas reguladas en este decreto, se estará a lo dispuesto en la normativa de la conselleria competente en materia de educación.

2. De acuerdo con la disposición adicional segunda del Real Decreto 1436/2012, de 11 de octubre, los títulos de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Artefinal de Diseño Gráfico y en Autoedición, pertenecientes a la familia profesional de Diseño Gráfico, obtenidos conforme el Real Decreto 1457/1995, de 1 de septiembre, tendrán los mismos efectos profesionales y académicos que el título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso establecido en el presente decreto.

Cuarta. Normas supletorias

Para todas aquellas cuestiones no reguladas en el presente decreto o en las normas de desarrollo del mismo, será de carácter supletorio la normativa vigente en cuanto a las enseñanzas de formación profesional.

DISPOSICIÓN TRANSITORIA

Única. Calendario de implantación

1. En el curso académico 2014-2015 se implantará el primer curso de las enseñanzas que se regulan en el presente decreto, y en el curso académico 2015-2016 las del segundo curso. Paralelamente, dejarán

ensenyances a extingir, regulades pel Reial Decret 341/1998, de 6 de març, pel qual s'establix el currículum i es determina la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà d'Arts Plàstiques i Disseny de la família professional de Disseny Gràfic, de manera que en el curs 2014-2015 es deixaran d'impartir els mòduls del curs i ja no s'impartirà docència d'estes ensenyances.

2. L'alumnat que estiga cursant les ensenyances a extingir, podrà optar entre sol·licitar el reconeixement de mòduls regulats en l'annex VIII d'este decret per a incorporar-se a la nova ordenació del sistema educatiu, o bé finalitzar les ensenyances segons l'ordenació de les ensenyances a extingir. L'alumnat que opte per esta última alternativa, en cas de tindre algun mòdul pendent en el moment de l'extinció de les ensenyances corresponents al curs en què s'impartix el mòdul pendent, disposarà de dos convocatòries addicionals per a la seua superació en el curs immediatament següent, sense perjudi del que estableix l'article 16 d'este decret. En cas de no superar el mòdul en les dites convocatòries, l'alumne o alumna haurà d'incorporar-se a la nova ordenació del sistema educatiu per mitjà de la sol·licitud de les convalidacions establides en l'annex VIII del present decret.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang, o d'un rang inferior, que s'oposen al que estableix el present decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Normes de desplegament

S'autoritza la conselleria competent en matèria d'educació per a dictar les disposicions que siguen necessàries per a l'aplicació i desplegament del que disposa este decret.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 10 d'octubre de 2014

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera d'Educació, Cultura i Esport,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANNEX I

Currículum i descripció del perfil i del context professional del títol de Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Impres.

1. Identificació del títol
  - 1.1. Denominació: Tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny en Assistència al Producte Gràfic Impres.
  - 1.2. Nivell: grau mitjà de les ensenyances professionals d'Arts Plàstiques i Disseny
  - 1.3. Duració total del cicle: mil sis-cents hores.
  - 1.4. Família professional artística: Comunicació Gràfica i Audiovisual
  - 1.5 Referent europeu: CINE-3 (Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació)
2. Perfil professional
  - 2.1. Competència general.

Col·laborar en les distintes fases del procés de producció gràfica d'acord amb les pautes estilístiques i tècniques del projecte.

Interpretar adequadament la informació projectual que se li subministra i dur a terme les indicacions tècniques i tipològiques del producte gràfic de què es tracte.

de impartirse las enseñanzas a extinguir, reguladas por el Real Decreto 341/1998, de 6 de marzo, por el que se establece el currículo y se determina la prueba de acceso a los ciclos formativos de grado medio de Artes Plásticas y Diseño de la familia profesional de Diseño Gráfico, de forma que en el curso 2014-2015 se dejarán de impartir los módulos del curso y ya no se impartirá la docencia de estas enseñanzas.

2. El alumnado que estuviera cursando las enseñanzas a extinguir podrá optar entre solicitar el reconocimiento de módulos regulados en el anexo VIII de este decreto para incorporarse a la nueva ordenación del sistema educativo, o bien finalizar las enseñanzas según la ordenación de las enseñanzas a extinguir. El alumnado que opte por esta última alternativa, en caso de tener algún módulo pendiente en el momento de la extinción de las enseñanzas correspondientes al curso en que se imparte dicho módulo pendiente, dispondrá de dos convocatorias adicionales para su superación en el curso inmediatamente siguiente, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 16 de este decreto. En caso de no superar el módulo en dichas convocatorias, el alumno o alumna deberá incorporarse a la nueva ordenación del sistema educativo mediante la solicitud de las convalidaciones establecidas en el anexo VIII del presente decreto.

DISPOSICIÓ DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en el presente decreto.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Normas de desarrollo

Se autoriza a la conselleria competente en materia de educación para dictar las disposiciones que sean precisas para la aplicación y desarrollo de lo dispuesto en este decreto.

Segunda. Entrada en vigor

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 10 de octubre de 2014

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera de Educación, Cultura y Deporte,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANEXO I

Currículo y descripción del perfil y del contexto profesional del título de Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso.

1. Identificación del título
  - 1.1. Denominación: Técnico de Artes Plásticas y Diseño en Asistencia al Producto Gráfico Impreso.
  - 1.2. Nivel: grado medio de las enseñanzas profesionales de Artes Plásticas y Diseño
  - 1.3. Duración total del ciclo: mil seiscientos horas.
  - 1.4. Familia profesional artística: Comunicación Gráfica y Audiovisual
  - 1.5. Referente europeo: CINE-3 (Clasificación Internacional Normalizada de la Educación)
2. Perfil profesional
  - 2.1. Competencia general.

Colaborar en las distintas fases del proceso de producción gráfica conforme a las pautas estilísticas y técnicas del proyecto.

Interpretar adecuadamente la información proyectual que se le suministre y llevar a cabo las indicaciones técnicas y tipológicas del producto gráfico de que se trate.

Transcriure correctament els textos originals, distribuir-los, adequar-los i compondre'ls d'acord amb les pautes d'estil rebudes.

Seleccionar, adequar, preparar i maquetar imatges atenint-se a les especificacions del disseny i els condicionants tècnics del procés d'impressió.

Saber executar, normalitzar i compatibilitzar la informació tècnica i, si és el cas, els fitxers informàtics necessaris per a la correcta impressió de productes gràfics.

Conèixer la legislació i normativa bàsica que regula el disseny i realització del producte gràfic imprès així com la referida a la seguretat i prevenció de riscos laborals.

2.2 Competències professionals.

Manejar els equips informàtics i dominar els programes específics del procés de producció gràfica.

Elaborar esbossos, maquetes i ficticis per a presentació al client.

Preparar originals per a la impressió adequats a les especificacions tècniques i del projecte.

Utilitzar amb destresa programes de maquetació i edició així com aplicacions relacionades amb el tractament de text, dibuixos i imatges.

Saber organitzar, distribuir i emmagatzemar la informació subministrada i generada en el desenvolupament d'un projecte gràfic.

Interpretar amb rigor i sensibilitat la informació projectual que se li subministre, ja siga gràfica, escrita o oral, referent als processos de realització d'un projecte gràfic.

Comprendre les diferents fases del procés de producció gràfica i col·laborar en els procediments de preimpresió, impressió i postimpresió d'acord amb les indicacions del projecte.

Detectar problemes, col·laborar en les tasques de control de qualitat i realitzar els ajustos corresponents en les diferents fases del procés de producció gràfica.

Obtindre, corregir, transcriure i realitzar el tractament digital de textos i imatges per a productes gràfics impresos.

Maquetar textos i imatges d'acord amb les indicacions estilístiques i tècniques del projecte i preparar els originals corresponents.

Conèixer amb detall les especificacions tècniques dels materials i equips utilitzats i organitzar les mesures de manteniment periòdic preventiu d'estos.

Conèixer i aplicar la normativa que regula el disseny i la producció gràfica així com les mesures de prevenció i protecció en l'entorn de treball.

Comprendre i utilitzar correctament el vocabulari i els conceptes específics utilitzats en el camp del disseny i la impressió.

3. Context professional.

3.1. Àmbit professional.

Desenrotlla la seua activitat com a treballador per compte d'altri en impremtes, agències o departaments de disseny gràfic, editorials i totes aquelles institucions o empreses que requereixen productes impresos de comunicació gràfica. Pot exercir les seues competències com a realitzador independent per encàrrec d'un professional de rang superior.

3.2. Sectors productius.

Exercix la seua activitat en el sector públic o privat en empreses relacionades amb la comunicació i la producció gràfica impresa: agències de publicitat, editorials, estudis de disseny, departaments de *marketing*, publicitat o disseny d'empreses o organismes públics, impremtes, serigrafia industrial.

Com a treballador autònom interpretant les especificacions d'un projecte gràfic i realitzant tasques de tractament, maquetació i composició de text i imatges.

3.3. Ocupacions i llocs de treball rellevants.

Tractament informàtic, composició i preparació de textos per a impressió.

Tractament informàtic i preparació d'imatges per a impressió.

Separació de colors.

Preparació d'originals per a reproducció i marcatge per a impressió.

Tècnic en maquetació i edició.

Interpretació de projectes de disseny gràfic publicitari, editorial i/o d'identitat i realització dels seus elements gràfics.

Interpretació d'esbossos i realització d'originals.

Obtindre, corregir i realitzar el tractament i composició de textos i imatges per a productes gràfics de diversa índole.

4. Estructura del currículum

Transcribir correctamente los textos originales, distribuirlos, adecuarlos y componerlos de acuerdo a las pautas de estilo recibidas.

Seleccionar, adecuar, preparar y maquetar imágenes ateniéndose a las especificaciones del diseño y los condicionantes técnicos del proceso de impresión.

Saber ejecutar, normalizar y compatibilizar la información técnica y, en su caso, los ficheros informáticos necesarios para la correcta impresión de productos gráficos.

Conocer la legislación y normativa básica que regula el diseño y realización del producto gráfico impreso, así como la referida a la seguridad y prevención de riesgos laborales.

2.2. Competencias profesionales.

Manejar los equipos informáticos y dominar los programas específicos del proceso de producción gráfica.

Elaborar bocetos, maquetas y ficticios para presentación al cliente.

Preparar originales para la impresión adecuados a las especificaciones técnicas y del proyecto.

Utilizar con destreza programas de maquetación y edición, así como aplicaciones relacionadas con el tratamiento de texto, dibujos e imágenes.

Saber organizar, distribuir y almacenar la información suministrada y generada en el desarrollo de un proyecto gráfico.

Interpretar con rigor y sensibilidad la información proyectual que se le suministre, ya sea gráfica, escrita u oral, referente a los procesos de realización de un proyecto gráfico.

Comprender las diferentes fases del proceso de producción gráfica y colaborar en los procedimientos de preimpresión, impresión y postimpresión conforme a las indicaciones del proyecto.

Detectar problemas, colaborar en las tareas de control de calidad y realizar los ajustes correspondientes en las diferentes fases del proceso de producción gráfica.

Obtener, corregir, transcribir y realizar el tratamiento digital de textos e imágenes para productos gráficos impresos.

Maquetar textos e imágenes conforme a las indicaciones estilísticas y técnicas del proyecto y preparar los originales correspondientes.

Conocer con detalle las especificaciones técnicas de los materiales y equipos utilizados y organizar las medidas de mantenimiento periódico preventivo de los mismos.

Conocer y aplicar la normativa que regula el diseño y la producción gráfica así como las medidas de prevención y protección en el entorno de trabajo.

Comprender y utilizar correctamente el vocabulario y los conceptos específicos utilizados en el campo del diseño y la impresión.

3. Contexto profesional.

3.1. Ámbito profesional.

Desarrolla su actividad como trabajador por cuenta ajena en imprentas, agencias o departamentos de diseño gráfico, editoriales y todas aquellas instituciones o empresas que requieren productos impresos de comunicación gráfica. Puede ejercer sus competencias como realizador independiente por encargo de un profesional de rango superior.

3.2. Sectores productivos.

Ejerce su actividad en el sector público o privado en empresas relacionadas con la comunicación y la producción gráfica impresa: agencias de publicidad, editoriales, estudios de diseño, departamentos de *marketing*, publicidad o diseño de empresas u organismos públicos, imprentas, serigrafía industrial.

Como trabajador autónomo, interpretando las especificaciones de un proyecto gráfico y realizando tareas de tratamiento, maquetación y composición de texto e imágenes.

3.3. Ocupaciones y puestos de trabajo relevantes.

Tratamiento informático, composición y preparación de textos para impresión.

Tratamiento informático y preparación de imágenes para impresión.

Separación de colores.

Preparación de originales para reproducción y marcado para impresión.

Técnico en maquetación y edición.

Interpretación de proyectos de diseño gráfico publicitario, editorial y/o de identidad y realización de sus elementos gráficos.

Interpretación de bocetos y realización de originales.

Obtener, corregir y realizar el tratamiento y composición de textos e imágenes para productos gráficos de diversa índole.

4. Estructura del currículum

4.1. Objectius generals del cicle formatiu

Identificar les necessitats tècniques, materials i gràfiques plantejades en un projecte de producte gràfic imprès.

Conèixer el procés de realització del producte gràfic imprès, els condicionaments específics de cada etapa i les tècniques de control de qualitat corresponents.

Ser capaç de valorar els recursos tècnics, materials i gràfics més adequats en la preparació d'originals per a la reproducció.

Dominar els sistemes de reproducció i impressió digital utilitzats en la indústria a fi d'optimitzar i rendibilitzar el procés de treball.

Utilitzar amb destresa els sistemes informàtics i programes de disseny gràfic que intervenen en el procés de producció gràfica.

Resoldre artísticament i gràficament els elements tipogràfics dissenyats en un projecte de producte imprès.

Interpretar amb rigor i sensibilitat artísticoplàstica el brífing o la informació projectual que se li subministre, ja siga gràfica, escrita o oral, referent als diferents processos de treball de l'especialitat.

Resoldre els problemes artístics i tècnics que es plantegen durant el procés de realització de qualsevol producte gràfic.

Conèixer amb detall les especificacions tècniques dels materials utilitzats, verificant-ne les mesures de manteniment i organitzant la informació generada en cada projecte.

Conèixer, aplicar i adaptar-se al marc legal, econòmic i organitzatiu que regula i condiona l'activitat professional.

Aplicar les mesures de seguretat i higiene necessàries en l'activitat professional i les mesures preventives necessàries perquè els processos duts a terme no incidisquen negativament en el medi ambient.

Realitzar el control tècnic de qualitat en els processos de producció i garantir la qualitat gràfica del producte imprès.

Adaptar-se en condicions de competitivitat als canvis tecnològics i organitzatius del sector.

Buscar, seleccionar i utilitzar fonts d'informació i formació contínua relacionats amb l'exercici professional.

4.2. Distribució horària de les ensenyances

<i>Estructura general</i>	<i>Hores lectives</i>
Mòduls impartits en el centre educatiu	1.500
Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers.	100
Total hores d'ensenyança	1.600

4.3. Formació en el centre educatiu

4.3.1 Mòduls corresponents a les ensenyances

<i>Mòduls formatius</i>	<i>Hores lectives</i>	<i>Sessions/setmana</i>	
		1r	2n
Fonaments del Disseny Gràfic	100	4	–
Tipografia	100	4	–
Mitjans Informàtics	100	4	–
Història del Disseny Gràfic	75	–	3
Producció i Impressió	125	2	3
Autoedició	300	6	6
Materials d'Impressió	125	3	2
Impressió Digital	150	–	6
Tècniques Gràfiques	75	3	–
Fotografia Digital per al Producte Gràfic Imprès	50	–	2
Formació i Orientació Laboral	50	2	–
Empresa i Iniciativa Emprenedora	50	–	2
Idioma Estranger	100	2	2
Obra Final	100	–	4
Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers	100		
Total	1.600	30	30

4.1. Objetivos generales del ciclo formativo

Identificar las necesidades técnicas, materiales y gráficas planteadas en un proyecto de producto gráfico impreso.

Conocer el proceso de realización del producto gráfico impreso, los condicionamientos específicos de cada etapa y las técnicas de control de calidad correspondientes.

Ser capaz de valorar los recursos técnicos, materiales y gráficos más adecuados en la preparación de originales para la reproducción.

Dominar los sistemas de reproducción e impresión digital utilizados en la industria con el fin de optimizar y rentabilizar el proceso de trabajo.

Utilizar con destreza los sistemas informáticos y programas de diseño gráfico que intervienen en el proceso de producción gráfica.

Resolver artística y gráficamente los elementos tipográficos diseñados en un proyecto de producto impreso.

Interpretar con rigor y sensibilidad artístico-plástica el *briefing* o la información proyectual que se le suministre, ya sea gráfica, escrita u oral, referente a los distintos procesos de trabajo de la especialidad.

Resolver los problemas artísticos y técnicos que se planteen durante el proceso de realización de cualquier producto gráfico.

Conocer con detalle las especificaciones técnicas de los materiales utilizados, verificando las medidas de mantenimiento de los mismos y organizando la información generada en cada proyecto.

Conocer, aplicar y adaptarse al marco legal, económico y organizativo que regula y condiciona la actividad profesional.

Aplicar las medidas de seguridad e higiene necesarias en la actividad profesional y las medidas preventivas necesarias para que los procesos llevados a cabo no incidan negativamente en el medio ambiente.

Realizar el control técnico de calidad en los procesos de producción y garantizar la calidad gráfica del producto impreso.

Adaptarse en condiciones de competitividad a los cambios tecnológicos y organizativos del sector.

Buscar, seleccionar y utilizar fuentes de información y formación continua relacionados con el ejercicio profesional.

4.2. Distribución horaria de las enseñanzas

<i>Estructura general</i>	<i>Horas lectivas</i>
Módulos impartidos en el centro educativo	1.500
Fase de formación práctica en empresas, estudios o talleres.	100
Total horas de enseñanza	1600

4.3. Formación en el centro educativo

4.3.1. Módulos correspondientes a las enseñanzas

<i>Módulos formativos</i>	<i>Horas lectivas</i>	<i>Sesiones/semana</i>	
		1.º	2.º
Fundamentos del Diseño Gráfico	100	4	–
Tipografía	100	4	–
Medios Informáticos	100	4	–
Historia del Diseño Gráfico	75	–	3
Producción e Impresión	125	2	3
Autoedición	300	6	6
Materiales de Impresión	125	3	2
Impresión Digital	150	–	6
Técnicas Gráficas	75	3	–
Fotografía Digital para el Producto Gráfico Impreso	50	–	2
Formación y Orientación Laboral	50	2	–
Empresa e Iniciativa Emprendedora	50	–	2
Idioma Extranjero	100	2	2
Obra Final	100	–	4
Formación Práctica en Empresas, Estudios y Talleres	100		
Total	1.600	30	30

4.3.2. Objectius, continguts i criteris d'avaluació dels mòduls

FONAMENTS DEL DISSENY GRÀFIC

a) Objectius

1. Diferenciar els àmbits, particularitats i principals aplicacions del disseny gràfic.
2. Conèixer els principis del disseny gràfic i identificar-los en productes impresos de diversa índole i finalitat comunicativa.
3. Identificar i analitzar els recursos comunicatius i expressius del disseny gràfic: color, composició, text, imatge, etc.
4. Conèixer la simbologia, el significat i les possibilitats comunicatives del color en la transmissió eficaç d'idees i missatges en el producte imprès.
5. Interpretar les especificacions del disseny d'un producte gràfic imprès i realitzar correctament, d'acord amb les indicacions, els diversos elements gràfics que el componen.
6. Analitzar les característiques formals i funcionals de la composició, la tipografia, el color i la imatge en el producte gràfic imprès.
7. Estructurar el suport i ordenar els elements que participen en el disseny de l'imprès atenent les especificacions del projecte.
8. Analitzar productes gràfics impresos i emetre un judici crític en funció de les característiques formals, tècniques i comunicatives, utilitzant la terminologia específica del mòdul.
9. Valorar la presència de les noves tecnologies en el disseny gràfic.

b) Continguts

1. El disseny gràfic, àmbits, aplicacions, particularitats i finalitat comunicativa. Identitat, edició i persuasió. Productes impresos representatius.
2. La comunicació i el llenguatge visual. Semiòtica. Els signes gràfics, la tipografia, el color, la composició i la imatge. Particularitats, funció, valor expressiu i comunicatiu.
3. Estructura de l'espai gràfic i jerarquies compositives i informatives en el producte gràfic imprès en funció del missatge i de l'àmbit de disseny.
4. L'anàlisi formal i la valoració comunicativa del producte gràfic imprès en els seus diferents àmbits.
5. Tendències gràfiques actuals en el disseny d'identitat, edició i persuasió, i les seues implicacions en el producte imprès. Repercussions formals, tècniques i comunicatives de les noves tecnologies.
6. El producte imprès i el suport. Aspectes significatius. Particularitats del suport imprès. Condicionaments tècnics.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Identificar i caracteritzar els diversos àmbits d'actuació del disseny gràfic i les seues interrelacions.
2. Diferenciar els productes impresos més representatius de cada àmbit del disseny gràfic, les seues interrelacions, suports, aplicacions i finalitats comunicatives.
3. Descriure els recursos i elements fonamentals del disseny gràfic, les seues característiques formals, funcionals i aplicacions.
4. Analitzar productes gràfics impresos d'acord amb les possibilitats formals i comunicatives de la composició, la tipografia, el color i la imatge.
5. Ordenar l'espai i els elements visuals de diversos productes impresos atenent les especificacions del disseny.
6. Valorar críticament la qualitat formal i funcional de productes impresos basant-se en els coneixements del mòdul i el propi criteri i utilitzar adequadament la terminologia de l'assignatura.
7. Analitzar i valorar la influència de les noves tecnologies en el disseny gràfic.

TIPOGRAFIA

a) Objectius

1. Conèixer l'evolució històrica de la tipografia.
2. Conèixer les característiques principals de les famílies tipogràfiques i els trets diferenciadors més significatius dels tipus.
3. Identificar els tipus més comuns i la família a què pertanyen.
4. Conèixer les regles bàsiques de la llegibilitat i la seua aplicació adequada a les especificacions de l'imprès.

4.3.2. Objetivos, contenidos y criterios de evaluación de los módulos

FUNDAMENTOS DEL DISEÑO GRÁFICO

a) Objetivos

1. Diferenciar los ámbitos, particularidades y principales aplicaciones del diseño gráfico.
2. Conocer los principios del diseño gráfico e identificarlos en productos impresos de diversa índole y finalidad comunicativa.
3. Identificar y analizar los recursos comunicativos y expresivos del diseño gráfico: color, composición, texto, imagen, etc.
4. Conocer la simbología, el significado y las posibilidades comunicativas del color en la transmisión eficaz de ideas y mensajes en el producto impreso.
5. Interpretar las especificaciones del diseño de un producto gráfico impreso y realizar correctamente, de acuerdo a las indicaciones, los diversos elementos gráficos que lo componen.
6. Analizar las características formales y funcionales de la composición, la tipografía, el color y la imagen en el producto gráfico impreso.
7. Estructurar el soporte y ordenar los elementos que participan en el diseño del impreso atendiendo a las especificaciones del proyecto.
8. Analizar productos gráficos impresos y emitir un juicio crítico en función de las características formales, técnicas y comunicativas, utilizando la terminología específica del módulo.
9. Valorar la presencia de las nuevas tecnologías en el diseño gráfico.

b) Contenidos

1. El diseño gráfico, ámbitos, aplicaciones, particularidades y finalidad comunicativa. Identidad, edición y persuasión. Productos impresos representativos.
2. La comunicación y el lenguaje visual. Semiótica. Los signos gráficos, la tipografía, el color, la composición y la imagen. Particularidades, función, valor expresivo y comunicativo.
3. Estructura del espacio gráfico y jerarquías compositivas e informativas en el producto gráfico impreso en función del mensaje y del ámbito de diseño.
4. El análisis formal y la valoración comunicativa del producto gráfico impreso en sus diferentes ámbitos.
5. Tendencias gráficas actuales en el diseño de identidad, edición y persuasión, y sus implicaciones en el producto impreso. Repercusiones formales, técnicas y comunicativas de las nuevas tecnologías.
6. El producto impreso y el soporte. Aspectos significativos. Particularidades del soporte impreso. Condicionamientos técnicos.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumnado para:

1. Identificar y caracterizar los diversos ámbitos de actuación del diseño gráfico y sus interrelaciones.
2. Diferenciar los productos impresos más representativos de cada ámbito del diseño gráfico, sus interrelaciones, soportes, aplicaciones y finalidades comunicativas.
3. Describir los recursos y elementos fundamentales del diseño gráfico, sus características formales, funcionales y aplicaciones.
4. Analizar productos gráficos impresos de acuerdo a las posibilidades formales y comunicativas de la composición, la tipografía, el color y la imagen.
5. Ordenar el espacio y los elementos visuales de diversos productos impresos atendiendo a las especificaciones del diseño.
6. Valorar críticamente la calidad formal y funcional de productos impresos en base a los conocimientos del módulo y al propio criterio y utilizar adecuadamente la terminología de la asignatura.
7. Analizar y valorar la influencia de las nuevas tecnologías en el diseño gráfico.

TIPOGRAFÍA

a) Objetivos

1. Conocer la evolución histórica de la tipografía.
2. Conocer las características principales de las familias tipográficas y los rasgos diferenciadores más significativos de los tipos.
3. Identificar los tipos más comunes y la familia a la que pertenecen.
4. Conocer las reglas básicas de la legibilidad y su aplicación adecuada a las especificaciones del impreso.

5. Conèixer les mesures tipogràfiques i la seua utilització.
  6. Conèixer les regles bàsiques de composició de pàgina i la seua aplicació adequada a les especificacions de l'imprès.
  7. Muntar i editar fonts de text d'acord amb les especificacions del disseny.
  8. Adequar la tipografia a les especificacions del projecte gràfic.
  9. Conèixer i aplicar correctament els signes i les crides de correcció tipogràfica de textos.
  10. Realitzar la correcció ortogràfica dels textos originals que se li subministren, transcriure'ls i maquetar-los segons les especificacions del projecte.
- b) Continguts
1. Recorregut històric de la tipografia fins als nostres dies.
  2. La tipografia en els diferents àmbits del disseny.
  3. El caràcter. Anatomia del tipus. Estil i famílies. Trets diferenciadors.
  4. Tipometria. Els textos. Sistemes de mesures. Mesurament i càlcul de textos.
  5. Tipografia digital. Manipulació i creació de tipus de fonts.
  6. La composició de textos. Aspectes fonamentals, mètodes, format, fonts, paràgrafs, interlineat, alineació, estil...
  7. Condicions de llegibilitat i ergonomia. Condicionants perceptius i regles bàsiques.
  8. Fonaments i elements bàsics de l'arquitectura gràfica i la composició de pàgines.
  9. La correcció ortogràfica i tipogràfica. Normes ortogràfiques de la llengua castellana. Transcripció de textos. Signes i regles bàsiques de la correcció d'originals.
- c) Criteris d'avaluació:
- Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
1. Explicar el recorregut històric de la tipografia i els moments més significatius de la seua evolució.
  2. Diferenciar les distintes famílies tipogràfiques i explicar els seus trets distintius utilitzant adequadament la terminologia tipogràfica.
  3. Realitzar correctament càlcul de textos utilitzant amb precisió el tipòmetre i els sistemes de mesures digitals.
  4. Crear i modificar fitxers de fonts digitals.
  5. Seleccionar la tipografia més adequada al producte imprès de què es tracte d'acord amb els objectius comunicatius i a les especificacions del projecte gràfic.
  6. Aplicar correctament les normes de composició tipogràfica per a diferents productes impresos.
  7. Compondre i maquetar pàgines seguint les indicacions del projecte.
  8. Corregir originals des del punt de vista ortogràfic i tipogràfic, utilitzant amb precisió els signes apropiats, i transcriure'ls sense errors.

MITJANS INFORMÀTICS

- a) Objectius
1. Conèixer l'evolució dels mitjans informàtics en la societat actual i les seues aplicacions en la realització, edició i impressió de productes gràfics.
  2. Conèixer els fonaments informàtics, la relació maquinari i programari i comprendre les seues característiques i funcions.
  3. Comprendre el funcionament de les xarxes locals i internet i les possibilitats de compartir recursos.
  4. Utilitzar els mitjans informàtics com a instruments de realització, gestió i comunicació del mateix treball.
  5. Dominar les aplicacions dels programes informàtics específics de l'especialitat.
  6. Conèixer el funcionament tant d'imatges vectorials com de mapa de bits.
  7. Manejar els distints tipus de formats tipogràfics i d'imatge digital, i realitzar originals de qualsevol tipus d'elements gràfics.
  8. Produir fitxers digitals per a la reproducció.
- b) Continguts
1. Recorregut històric de la informàtica i internet. Els mitjans informàtics en l'actualitat i la seua utilització en la producció gràfica.

5. Conocer las medidas tipográficas y su utilización.
  6. Conocer las reglas básicas de composición de página y su aplicación adecuada a las especificaciones del impreso.
  7. Montar y editar fuentes de texto de acuerdo a las especificaciones del diseño.
  8. Adecuar la tipografía al las especificaciones del proyecto gráfico.
  9. Conocer y aplicar correctamente los signos y las llamadas de corrección tipográfica de textos.
  10. Realizar la corrección ortográfica de los textos originales que se le suministren, transcribirlos y maquetarlos según las especificaciones del proyecto.
- b) Contenidos
1. Recorrido histórico de la tipografía hasta nuestros días.
  2. La tipografía en los diferentes ámbitos del diseño.
  3. El carácter. Anatomía del tipo. Estilo y familias. Rasgos diferenciadores.
  4. Tipometría. Los textos. Sistemas de medidas. Medición y cálculo de textos.
  5. Tipografía digital. Manipulación y creación de tipos de fuentes.
  6. La composición de textos. Aspectos fundamentales, métodos, formato, fuentes, párrafos, interlineado, alineación, estilo...
  7. Condiciones de legibilidad y ergonomía. Condicionantes perceptivos y reglas básicas.
  8. Fundamentos y elementos básicos de la arquitectura gráfica y la composición de páginas.
  9. La corrección ortográfica y tipográfica. Normas ortográficas de la lengua castellana. Transcripción de textos. Signos y reglas básicas de la corrección de originales.
- c) Criterios de evaluación:
- Se valorará la capacidad del alumnado para:
1. Explicar el recorrido histórico de la tipografía y los momentos más significativos de su evolución.
  2. Diferenciar las distintas familias tipográficas y explicar sus rasgos distintivos utilizando adecuadamente la terminología tipográfica.
  3. Realizar correctamente cálculo de textos utilizando con precisión el tipómetro y los sistemas de medidas digitales.
  4. Crear y modificar archivos de fuentes digitales.
  5. Seleccionar la tipografía más adecuada al producto impreso de que se trate de acuerdo a los objetivos comunicativos y a las especificaciones del proyecto gráfico.
  6. Aplicar correctamente las normas de composición tipográfica para diferentes productos impresos.
  7. Componer y maquetar páginas siguiendo las indicaciones del proyecto.
  8. Corregir originales desde el punto de vista ortográfico y tipográfico, utilizando con precisión los signos apropiados, y transcribirlos sin errores.

MEDIOS INFORMÁTICOS

- a) Objetivos
1. Conocer la evolución de los medios informáticos en la sociedad actual y sus aplicaciones en la realización, edición e impresión de productos gráficos.
  2. Conocer los fundamentos informáticos, la relación hardware y software y comprender sus características y funciones.
  3. Comprender el funcionamiento de las redes locales e Internet y las posibilidades de compartir recursos.
  4. Utilizar los medios informáticos como instrumentos de realización, gestión y comunicación del propio trabajo.
  5. Dominar las aplicaciones de los programas informáticos específicos de la especialidad.
  6. Conocer el funcionamiento tanto de imágenes vectoriales como de mapa de bits.
  7. Manejar los distintos tipos de formatos tipográficos y de imagen digital, y realizar originales de todo tipo de elementos gráficos.
  8. Producir archivos digitales para la reproducción.
- b) Contenidos
1. Recorrido histórico de la informática e Internet. Los medios informáticos en la actualidad y su utilización en la producción gráfica.

2. L'equip informàtic, components interns i externs. Sistemes operatius.
3. Sistemes de colors, digitalització, vectorització, OCR. Tipografia digital.
  4. Xarxes de computadores, xarxes locals, internet. navegació, busca, informàtica en núvol. Software lliure.
  5. Maquinari intern i extern. Elements i utilització.
  6. Programari específic de disseny gràfic. Programes de composició, autoedició, producció i tractament de textos i imatges.
  7. La imatge vectorial i la imatge bitmap. Programari de creació, tractament i gestió d'imatges.
  8. Comunicació entre diferents entorns. Importació i exportació de fitxers.
  9. Tipus de fitxers per a la distribució i eixida. Organització de la informació.
- c) Criteris d'avaluació
Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
  1. Valorar argumentadament la importància de les noves tecnologies en els processos productius, industrials i artístics.
  2. Identificar els components d'un sistema informàtic i les seues funcions.
  3. Manejar adequadament els perifèrics i preparar els formats, resolució i grandària per a la producció d'informació gràfica.
  4. Diferenciar els formats d'imatge digital vectorial i bitmap i comprendre les seues característiques fonamentals.
  5. Utilitzar correctament els programes i equips específics per a la producció de fitxers per a la producció gràfica.
  6. Preparar fitxers aptes per a la impressió.
  7. Seleccionar i utilitzar correctament les aplicacions específiques per als processos d'edició gràfica.
  8. Seleccionar i utilitzar amb destresa els equips i programes informàtics en el desenvolupament del propi treball.
  9. Utilitzar correctament els mètodes d'importació i exportació de fitxers.

HISTÒRIA DEL DISSENY GRÀFIC

- a) Objectius
  1. Comprendre els conceptes i llenguatge visual del disseny gràfic i de les seues diferents manifestacions.
  2. Conèixer els orígens i l'evolució del disseny gràfic i la seua relació amb l'entorn sociocultural.
  3. Analitzar el recorregut històric, formal i tecnològic del disseny gràfic i identificar autors significatius.
  4. Diferenciar les principals tendències històriques del disseny gràfic, els seus representants i realitzacions.
  5. Analitzar productes de disseny gràfic basant-se en els coneixements historicoartístics i les seues característiques tècniques, tecnològiques i comunicatives.
  6. Valorar raonadament les aportacions del disseny gràfic a la cultura visual contemporània.
- b) Continguts
  1. Concepte i manifestacions del disseny gràfic. La comunicació visual. Anàlisi formal
  2. El producte gràfic en relació amb el context historicoartístic.
  3. Recorregut per l'evolució històrica, tècnica i estètica del disseny gràfic. Manifestacions més significatives. Tendències i autors rellevants.
  4. Evolució del producte gràfic imprès en els diferents àmbits del disseny gràfic.
  5. Influència de les tendències artístiques actuals, les noves tecnologies i els mitjans de comunicació en els aspectes formals, expressius i comunicatius del disseny gràfic.
  6. Tendències, autors i aportacions significatives del disseny gràfic contemporani.
- c) Criteris d'avaluació
Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
  1. Explicar les característiques fonamentals del disseny gràfic en relació amb el context historicoartístic en que es produïxen i amb altres manifestacions artístiques d'este.

2. El equipo informático, componentes internos y externos. Sistemas operativos.
3. Sistemas de colores, digitalización, vectorización, OCR. Tipografía digital.
  4. Redes de computadoras, redes locales, Internet. Navegación, búsqueda, *cloud computing*. Software libre.
  5. *Hardware* interno y externo. Elementos y utilización.
  6. Software específico de diseño gráfico. Programas de composición, autoedición, producción y tratamiento de textos e imágenes.
  7. La imagen vectorial y la imagen bitmap. *Software* de creación, tratamiento y gestión de imágenes.
  8. Comunicación entre diferentes entornos. Importación y exportación de archivos.
  9. Tipos de archivos para la distribución y salida. Organización de la información.
- c) Criterios de evaluación
Se valorará la capacidad del alumnado para:
  1. Valorar argumentadamente la importancia de las nuevas tecnologías en los procesos productivos, industriales y artísticos.
  2. Identificar los componentes de un sistema informático y sus funciones.
  3. Manejar adecuadamente los periféricos y preparar los formatos, resolución y tamaño para la producción de información gráfica.
  4. Diferenciar los formatos de imagen digital vectorial y bitmap y comprender sus características fundamentales.
  5. Utilizar correctamente los programas y equipos específicos para la producción de archivos para la producción gráfica.
  6. Preparar archivos aptos para la impresión.
  7. Seleccionar y utilizar correctamente las aplicaciones específicas para los procesos de edición gráfica.
  8. Seleccionar y utilizar con destreza los equipos y programas informáticos en el desarrollo del propio trabajo.
  9. Utilizar correctamente los métodos de importación y exportación de archivos.

HISTORIA DEL DISEÑO GRÁFICO

- a) Objetivos
  1. Comprendre els conceptes i llenguatge visual del disseny gràfic i de les diferents manifestacions.
  2. Conocer los orígenes y evolución del diseño gráfico y su relación con el entorno sociocultural.
  3. Analizar el recorrido histórico, formal y tecnológico del diseño gráfico e identificar autores significativos.
  4. Diferenciar las principales tendencias históricas del diseño gráfico, sus representantes y realizaciones.
  5. Analizar productos de diseño gráfico en base a los conocimientos histórico-artísticos y sus características técnicas, tecnológicas y comunicativas.
  6. Valorar razonadamente las aportaciones del diseño gráfico a la cultura visual contemporánea.
- b) Contenidos
  1. Concepto y manifestaciones del diseño gráfico. La comunicación visual. Análisis formal
  2. El producto gráfico en relación al contexto histórico-artístico.
  3. Recorrido por la evolución histórica, técnica y estética del diseño gráfico. Manifestaciones más significativas. Tendencias y autores relevantes.
  4. Evolución del producto gráfico impreso en los diferentes ámbitos del diseño gráfico.
  5. Influencia de las tendencias artísticas actuales, las nuevas tecnologías y los medios de comunicación en los aspectos formales, expresivos y comunicativos del diseño gráfico.
  6. Tendencias, autores y aportaciones significativas del diseño gráfico contemporáneo.
- c) Criterios de evaluación
Se valorará la capacidad del alumnado para:
  1. Explicar las características fundamentales del diseño gráfico en relación con el contexto histórico-artístico en que se producen y con otras manifestaciones artísticas del mismo.

2. Identificar tendències i autors significatius del disseny gràfic i realitzacions de referència.

3. Explicar raonadament, utilitzant adequadament la terminologia de l'assignatura, les repercussions formals de l'evolució tècnica i tecnològica en la comunicació i el disseny gràfic.

4. Valorar argumentadament productes de disseny gràfic actuals basant-se en la fonamentació històrica, la qualitat tècnica i la sensibilitat estètica.

5. Demostrar interès i sensibilitat davant de l'observació i coneixement del disseny gràfic al llarg del seu recorregut històric.

PRODUCCIÓ I IMPRESSIÓ

a) Objectius

1. Analitzar i diferenciar els distints tipus d'originals considerant els processos i factors que intervenen en la reproducció.

2. Definir i diferenciar els distints sistemes de reproducció i impressió industrial i les seues particularitats.

3. Comprendre i valorar les variables d'una tirada d'impressió.

4. Interpretar les especificacions de projectes gràfics, triar el sistema d'impressió més adequat i preparar originals i fitxers per a la seua posterior reproducció.

5. Conèixer els diferents mitjans i suports d'impressió i seleccionar els més idonis per a un projecte determinat.

6. Optimitzar els elements que intervenen en la fase de reproducció d'un projecte gràfic.

7. Diferenciar i caracteritzar els distints processos de manipulació emprats en la producció gràfica.

8. Conèixer les característiques de les empreses gràfiques així com la normativa específica de seguretat, higiene, prevenció de riscos laborals i protecció del medi ambient.

9. Valorar la importància de la indústria de la impressió i la presència de les noves tecnologies en la producció gràfica industrial.

b) Continguts

1. La indústria gràfica actual i el procés de reproducció gràfica. Terminologia específica.

2. Sistemes de reproducció gràfica fotogràfics i digitals.

3. Preimpressió. L'original gràfic, tipus d'originals. Característiques. Color. Directes. Quadricromia.

4. Sistemes industrials d'impressió. Tècniques, procediments, materials i equips. Originals gràfics idonis en cada sistema d'impressió.

5. El muntatge, compaginació i imposició.

6. Postimpressió. Manipulació i acabats.

7. Suports d'impressió. Suports més utilitzats en disseny gràfic. El paper i les tintes. Formats i normalitzacions.

8. Informació digital per a la impressió. Preparació de fitxers per a impremta, fitxers de composició de pàgina. Formats i configuracions.

9. Normativa específica d'aplicació a l'especialitat.

10. Les noves tecnologies en els processos de reproducció i impressió industrials.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Dur a terme els processos adequats per a fer possible la reproducció de l'original gràfic.

2. Analitzar i diferenciar originals, la preparació, la reproducció i els resultats, utilitzant adequadament el vocabulari tècnic de l'assignatura.

3. Diferenciar les tècniques, procediments, materials i maquinària d'impressió més utilitzada en la impressió industrial i les seues característiques de producció.

4. Preparar originals i configurar correctament fitxers per a impremta.

5. Reconèixer els distints tipus d'originals i triar el sistema d'impressió més adequat.

6. Triar argumentadament el suport d'impressió més adequat a un projecte gràfic.

7. Gestionar de forma correcta i eficient els elements que intervenen en la producció d'un imprés.

2. Identificar tendencias y autores significativos del diseño gráfico y realizaciones de referencia.

3. Explicar razonadamente, utilizando adecuadamente la terminología de la asignatura, las repercusiones formales de la evolución técnica y tecnológica en la comunicación y el diseño gráfico.

4. Valorar argumentadamente productos de diseño gráfico actuales en base a la fundamentación histórica, la calidad técnica y la sensibilidad estética.

5. Demostrar interés y sensibilidad ante la observación y conocimiento del diseño gráfico a lo largo de su recorrido histórico.

PRODUCCIÓN E IMPRESIÓN

a) Objetivos

1. Analizar y diferenciar los distintos tipos de originales considerando los procesos y factores que interviene en la reproducción.

2. Definir y diferenciar los distintos sistemas de reproducción e impresión industrial y sus particularidades.

3. Comprender y valorar las variables de una tirada de impresión.

4. Interpretar las especificaciones de proyectos gráficos, elegir el sistema de impresión más adecuado y preparar originales y archivos para su posterior reproducción.

5. Conocer los diferentes medios y soportes de impresión y seleccionar los más idóneos para un proyecto determinado.

6. Optimizar los elementos que interviene en la fase de reproducción de un proyecto gráfico.

7. Diferenciar y caracterizar los distintos procesos de manipulado empleados en la producción gráfica.

8. Conocer las características de las empresas gráficas así como la normativa específica de seguridad, higiene, prevención de riesgos laborales y protección del medio ambiente.

9. Valorar la importancia de la industria de la impresión y la presencia de las nuevas tecnologías en la producción gráfica industrial.

b) Contenidos

1. La industria gráfica actual y el proceso de reproducción gráfica. Terminología específica.

2. Sistemas de reproducción gráfica fotográficos y digitales.

3. Preimpresión. El original gráfico, tipos de originales. Características. Color. Directos. Cuatricromía.

4. Sistemas industriales de impresión. Técnicas, procedimientos, materiales y equipos. Originales gráficos idóneos en cada sistema de impresión.

5. El montaje, compaginación e imposición.

6. Posimpresión. Manipulación y acabados.

7. Soportes de impresión. Soportes más utilizados en diseño gráfico. El papel y las tintas. Formatos y normalizaciones.

8. Información digital para la impresión. Preparación de archivos para imprenta, archivos de composición de página. Formatos y configuraciones.

9. Normativa específica de aplicación a la especialidad.

10. Las nuevas tecnologías en los procesos de reproducción e impresión industriales.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumnado para:

1. Llevar a cabo los procesos adecuados para hacer posible la reproducción del original gráfico.

2. Analizar y diferenciar originales, la preparación, la reproducción y los resultados, utilizando adecuadamente el vocabulario técnico de la asignatura.

3. Diferenciar las técnicas, procedimientos, materiales y maquinaria de impresión más utilizada en la impresión industrial y sus características de producción.

4. Preparar originales y configurar correctamente archivos para imprenta.

5. Reconocer los distintos tipos de originales y elegir el sistema de impresión más adecuado.

6. Elegir argumentadamente el soporte de impresión más adecuado a un proyecto gráfico.

7. Gestionar de forma correcta y eficiente los elementos que interviene en la producción de un impreso.

8. Identificar i valorar la qualitat tècnica de diferents acabats i manipulats del producte gràfic imprès.

9. Explicar la importància de la indústria gràfica i valorar argumentadament la influència de les noves tecnologies en ella.

10. Explicar i aplicar al propi treball la normativa específica de la producció gràfica pel que fa a seguretat, higiene, prevenció de riscos laborals i protecció del medi ambient.

AUTOEDICIÓ

a) Objectius

1. Analitzar el procés de disseny, les diferents tasques de realització pròpies de l'especialitat i els controls de qualitat adequats a cada tasca.

2. Interpretar les especificacions i els esbossos d'un projecte de producte imprès i produir la informació necessària per a dur a terme la producció gràfica.

3. Conèixer i manejar amb destresa els equips, els mitjans i les ferramentes necessàries per a preparar els elements necessaris per a la producció d'un projecte gràfic.

4. Dominar la nomenclatura específica del color en la producció gràfica i utilitzar-la adequadament en la informació necessària per al procés d'impressió.

5. Conèixer i editar fitxers de fonts i imatges tècnicament adequats per als procediments de reproducció i impressió.

6. Elaborar la informació tècnica necessària per a dur a terme el procés de producció gràfica i realitzar el control de qualitat en totes les seues etapes fins a l'obtenció d'un producte imprès de la qualitat exigible a nivell professional.

b) Continguts

1. El projecte de disseny. Fases, organització i necessitats. Esbossos i originals. Control de qualitat.

2. Programes d'edició de textos. Producció i correcció de textos. OCR. Formats de fitxers de text.

3. Programes d'edició vectorial. Producció i manipulació de dibuix vectorial. Dibuix geomètric i traçat manual. Formats de fitxers vectorials.

4. Programes d'edició de mapa de bits. Producció i tractament d'imatges. Resolució, grandària d'impressió, tractament del color. Formats de fitxers de mapa de bits.

5. Programes de maquetació. Composició amb textos i imatges. Formats de fitxers de composició de pàgina.

6. Arxius per a la impressió. Tipus i característiques.

7. Gestió del color. Gestió de fonts i imatges vinculades.

8. Interrelació de fitxers. Importació i exportació de formats de fitxer.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Definir les diferents fases i processos de què consta un projecte de disseny gràfic i realitzar correctament les tasques pròpies de la seua especialitat.

2. Interpretar amb sensibilitat artística i correcció tècnica les especificacions del disseny d'un producte imprès i portar-les a cap amb fidelitat.

3. Manejar amb destresa els programes i equips informàtics que intervien en el procés de producció d'impressos.

4. Produir informació adequada a les exigències i condicions d'impressió especificades en un projecte.

5. Adequar la compatibilitat de la informació de manera que permeti la seua portabilitat.

6. Compondre els diversos elements gràfics i tipogràfics i integrar la documentació gràfica proporcionada per altres professionals amb la qualitat formal i tècnica exigible a nivell professional.

7. Verificar i organitzar la informació i realitzar amb destresa les tasques necessàries i els controls de qualitat adequats per a dur a terme correctament el procés d'impressió.

8. Identificar y valorar la calidad técnica de diferentes acabados y manipulados del producto gráfico impreso.

9. Explicar la importancia de la industria gráfica y valorar argumentadamente la influencia de las nuevas tecnologías en ella.

10. Explicar y aplicar al propio trabajo la normativa específica de la producción gráfica en lo que respecta a seguridad, higiene, prevención de riesgos laborales y protección del medio ambiente.

AUTOEDICIÓN

a) Objetivos

1. Analizar el proceso de diseño, las diferentes tareas de realización propias de la especialidad y los controles de calidad adecuados a cada tarea.

2. Interpretar las especificaciones y bocetos de un proyecto de producto impreso y producir la información necesaria para llevar a cabo la producción gráfica.

3. Conocer y manejar con destreza los equipos, medios y herramientas necesarias para preparar los elementos necesarios para la producción de un proyecto gráfico.

4. Dominar la nomenclatura específica del color en la producción gráfica y utilizarla adecuadamente en la información necesaria para el proceso de impresión.

5. Conocer y editar archivos de fuentes e imágenes técnicamente adecuados para los procedimientos de reproducción e impresión.

6. Elaborar la información técnica necesaria para llevar a cabo el proceso producción gráfica y realizar el control de calidad en todas sus etapas hasta la obtención de un producto impreso de la calidad exigible a nivel profesional.

b) Contenidos

1. El proyecto de diseño. Fases, organización y necesidades. Bocetos y originales. Control de calidad.

2. Programas de edición de textos. Producción y corrección de textos. OCR. Formatos de archivos de texto.

3. Programas de edición vectorial. Producción y manipulación de dibujo vectorial. Dibujo geométrico y trazado manual. Formatos de archivos vectoriales.

4. Programas de edición bit-map. Producción y tratamiento de imágenes. Resolución, tamaño de impresión, tratamiento del color. Formatos de archivos de mapa de bits.

5. Programas de maquetación. Composición con textos e imágenes. Formatos de archivos de composición de página.

6. Archivos para la impresión. Tipos y características.

7. Gestión del color. Gestión de fuentes e imágenes vinculadas.

8. Interrelación de archivos. Importación y exportación de formatos de archivo.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumnado para:

1. Definir las diferentes fases y procesos de que consta un proyecto de diseño gráfico y realizar correctamente las tareas propias de su especialidad.

2. Interpretar con sensibilidad artística y corrección técnica las especificaciones del diseño de un producto impreso y llevarlas a cabo con fidelidad.

3. Manejar con destreza los programas y equipos informáticos que intervien en el proceso de producción de impresos.

4. Producir información adecuada a las exigencias y condiciones de impresión especificadas en un proyecto.

5. Adequar la compatibilidad de la información de manera que permita su portabilidad.

6. Componer los diferentes elementos gráficos y tipográficos e integrar la documentación gráfica proporcionada por otros profesionales con la calidad formal y técnica exigible a nivel profesional.

7. Verificar y organizar la información y realizar con destreza las tareas necesarias y los controles de calidad adecuados para llevar a cabo correctamente el proceso de impresión.

MATERIALS D'IMPRESSIÓ

a) Objectius

1. Reconèixer els processos d'impressió i postimpressió, identificant les seues característiques tècniques
2. Distingir les emulsions de les formes impressores, i determinar les seues característiques i propietats
3. Valorar els suports de naturalesa cel·lulòsics i valorar els ajustos en el procés de preimpressió, determinant les propietats d'imprimibilitat dels papers.
4. Identificar els suports de naturalesa plàstica i analitzar les seues propietats d'imprimibilitat
5. Valorar les tintes que cal utilitzar en impressió, reconeixent les seues propietats de color.

b) Continguts

1. Reconeixement dels processos d'impressió i postimpressió:
  - Sistemes d'impressió industrials
  - Acabats superficials: envernissat, laminat, estampació termorelieu, encunyament.
  - Processos d'enquadernació
  - Diagrames d'organització
2. Distinció de les emulsions de les formes impressores
3. Valoració dels suports paperers
4. Identificació dels suports plàstics i complexos
5. Valoració de les tintes d'impressió

c) Criteris d'avaluació:

- Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
- Reconeixement dels materials idonis per a cada proposta gràfica
  - Conèixer, distingir i gestionar els diversos materials existents per a construir un discurs gràfic coherent.
  - Identificació dels diferents processos de fabricació i manipulació per al seu comportament en els acabats gràfics.
  - Coneixement dels processos d'impressió i postimpressió, identificant les seues característiques tècniques.
  - Valoració de les tintes que cal utilitzar en impressió, reconeixent les seues propietats colorimètriques.

IMPRESSIÓ DIGITAL

a) Objectius

1. Tractar correctament un fitxer digital per a impressió.
2. Preparar correctament la imatge per a la impressió.
3. Preparació d'originals digitalment per a la reproducció i marcatge per a la impressió.
4. Corregir i realitzar el tractament i composició de textos i imatges per a productes gràfics

b) Continguts

1. Execució de fitxers informàtics:
  - Classes d'elements gràfics:
  - Formats digitals per a imatges.
  - Formats digitals per a fonts tipogràfiques.
  - Programes per a revisió de fitxers.
  - Programes de maquetació. Versions i compatibilitat.
  - Programes de tractament d'imatges. Versions i compatibilitat.
- Seguretat i emmagatzematge de fitxers.
- Programes per a impressió personalitzada.
- Combinació de dades variables per a impressió digital.
- Legislació i normativa vigent de protecció de dades.
2. Normalització de fitxers informàtics:
  - Estàndards ISO
  - Tècniques de compressió d'imatge.
  - Resolució d'imatge:
    - Segons la tecnologia d'impressió digital.
    - Segons la grandària final de l'imprès.
    - Segons la classe d'element gràfic.
    - Generació del negre.
  - Tractament de les àrees amb transparència.
  - Elements d'un perfil de revisió i normalització segons: Versió i estat intern del document.

MATERIALES DE IMPRESIÓN

a) Objetivos

1. Reconocer los procesos de impresión y postimpresión, identificando sus características técnicas
2. Distinguir las emulsiones de las formas impresoras, y determinar sus características y propiedades
3. Valorar los soportes de naturaleza celulósicos y valorar los ajustes en el proceso de preimpresión, determinando las propiedades de imprimibilidad de los papeles.
4. Identificar los soportes de naturaleza plástica y analizar sus propiedades de imprimibilidad
5. Valorar las tintas que hay que utilizar en impresión, reconociendo sus propiedades de color.

b) Contenidos

1. Reconocimiento de los procesos de impresión y posimpresión:
  - Sistemas de impresión industriales
  - Acabados superficiales: barnizado, laminado, estampación termorelieve, troquelado.
  - Procesos de encuadernación
  - Diagramas de organización
2. Distinción de las emulsiones de las formas impresoras
3. Valoración de los soportes papeleros
4. Identificación de los soportes plásticos y complejos
5. Valoración de las tintas de impresión

c) Criterios de Evaluación:

- Se valorará la capacidad del alumnado para:
- Reconocimiento de los materiales idóneos para cada propuesta gráfica
  - Conocer, distinguir y gestionar los diferentes materiales existentes para construir un discurso gráfico coherente.
  - Identificación de los diferentes procesos de fabricación y manipulación para su comportamiento en los acabados gráficos.
  - Conocimiento de los procesos de impresión y postimpresión, identificando sus características técnicas.
  - Valoración de las tintas que hay que utilizar en impresión, reconociendo sus propiedades colorimétricas.

IMPRESIÓN DIGITAL

a) Objetivos

1. Tratar correctamente un archivo digital para impresión.
2. Preparar correctamente la imagen para la impresión.
3. Preparación de originales digitalmente para la reproducción y marcado para la impresión.
4. Corregir y realizar el tratamiento y composición de textos e imágenes para productos gráficos

b) Contenidos

1. Ejecución de ficheros informáticos:
  - Clases de elementos gráficos:
  - Formatos digitales para imágenes.
  - Formatos digitales para fuentes tipográficas.
  - Programas para chequeo de archivos.
  - Programas de maquetación. Versiones y compatibilidad.
  - Programas de tratamiento de imágenes. Versiones y compatibilidad.
- Seguridad y almacenamiento de ficheros.
- Programas para impresión personalizada.
- Combinación de datos variables para impresión digital.
- Legislación y normativa vigente de protección de datos.
2. Normalización de ficheros informáticos:
  - Estándares ISO
  - Técnicas de compresión de imagen.
  - Resolución de imagen:
    - Según la tecnología de impresión digital.
    - Según el tamaño final del impreso.
    - Según la clase de elemento gráfico.
    - Generación del negro.
  - Tratamiento de las áreas con transparencia.
  - Elementos de un perfil de chequeo y normalización según: Versión y estado interno del documento.

- . Grandària i orientació de les pàgines.
- Resolució i compressió de les imatges.
- Mode de color.
- Incrustació i naturalesa de les fonts.
- Renderització.
- 3. Configuració del processador d'imatges ràster (RIP):
  - Programari del rip.
  - Generació de cues d'entrada i eixida.
  - Classes de tramats:
  - Forma del punt.
  - Rebutat *in-rip*.
  - Imposició *in-rip*.
  - Calibratge i linearització del *rip*.
  - Tires de control.
  - Modes de *buffering* de pàgina.
  - Procediments i tests de correcció implementats pel fabricant.
- 4. Preparació de les matèries primeres i els consumibles
- 5. Preparació de la màquina d'impressió digital
- 6. Realització de la tirada en la màquina d'impressió digital
- 7. Realització del manteniment preventiu de la màquina.
- c) Criteris d'avaluació
- Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
  1. Realització digital correcta d'originals per a impremta
  2. Preparació fitxers aptes per a la impressió
  3. Utilització correcta de les normes estàndards de compressió d'imatges

TÈCNIQUES GRÀFIQUES

- a) Objectius
  1. Conèixer i saber utilitzar calcografia, la serigrafia, litografia, les tècniques additives gràfiques, etc.
  2. Desenvolupar la sensibilitat artística, la imaginació i la creativitat.
- b) Continguts
  1. Sistemes d'impressió. En relleu. En buit. En pla.
  2. Tècniques gràfiques additives i monotips.
  3. Tècniques calcogràfiques: mètode directe i indirecte
  4. Serigrafia: mètode directe i indirecte.
  5. Litografia
- c) Criteris d'avaluació:

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

  1. Reconèixer i diferenciar estampes de cada un dels sistemes d'impressió
  2. Descriure els processos de gravat i estampació així com la terminologia pròpia de les arts gràfiques
  3. Aconseguir qualitat en la impressió i estampació dels originals.
  4. Elaborar propostes creatives demostrant sensibilitat artística.

FOTOGRAFIA DIGITAL PER AL PRODUCTE GRÀFIC IMPRÉS

- a) Objectius
  1. Adquirir els coneixements necessaris per a la utilització de la càmera digital
  2. Capacitar a l'alumnat per a obtenir, de forma autònoma, imatges de correcta qualitat plàstica i tècnica, per al producte gràfic imprés.
  3. Desenvolupar la sensibilitat artística i la creativitat davant de la imatge fotogràfica.
  4. Adquirir els coneixements necessaris per a la utilització del programari de revelat i retoque digital.
  5. Conèixer el programari i el maquinari utilitzats en l'entorn de treball fotogràfic digital professional.
  6. Resoldre problemes inherents al procés de presa fotogràfica, revelat digital, retoque fotogràfic i eixida.
  7. Adquirir els coneixements professionals necessaris per al maneig de les noves tècniques d'impressió fotogràfica digital de qualitat.
- b) Continguts

- . Tamaño y orientación de las páginas.
- Resolución y compresión de las imágenes.
- Modo de color.
- Incrustación y naturaleza de las fuentes.
- Rendering*.
- 3. Configuración del procesador de imagen *raster* (RIP):
  - *Software* del rip.
  - Generación de colas de entrada y salida.
  - Clases de tramado:
  - Forma del punto.
  - Reventado *in-rip*.
  - Imposición *in-rip*.
  - Calibración y linearización del *rip*.
  - Tiras de control.
  - Modos de *buffering* de página.
  - Procedimientos y tests de corrección implementados por el fabricante.
- 4. Preparación de las materias primas y los consumibles
- 5. Preparación de la máquina de impresión digital
- 6. Realización de la tirada en la máquina de impresión digital
- 7. Realización del mantenimiento preventivo de la máquina.
- c) Criterios de evaluación
- Se valorará la capacidad del alumnado para:
  1. Realización digital correcta de originales para imprenta
  2. Preparación archivos aptos para la impresión
  3. Utilización correcta de las normas estándares de compresión de imágenes

TÈCNICAS GRÀFICAS

- a) Objetivos
  1. Conocer y saber utilizar calcografía, la serigrafía, litografía, las técnicas aditivas gráficas, etc.
  2. Desarrollar la sensibilidad artística, la imaginación y la creatividad.
- b) Contenidos
  1. Sistemas de Impresión. En relieve. En hueco. En plano.
  2. Técnicas gráficas aditivas y monotipos.
  3. Técnicas calcográficas: método directo e indirecto
  4. Serigrafía: método directo e indirecto.
  5. Litografía
- c) Criterios de evaluación:

Se valorará la capacidad del alumnado para:

  1. Reconocer y diferenciar estampas de cada uno de los sistemas de impresión
  2. Describir los procesos de grabado y estampación así como la terminología propia de las artes gráficas
  3. Conseguir calidad en la impresión y estampación de los originales.
  4. Elaborar propuestas creativas demostrando sensibilidad artística.

FOTOGRAFÍA DIGITAL PARA EL PRODUCTO GRÁFICO IMPRESO

- a) Objetivos
  1. Adquirir los conocimientos necesarios para la utilización de la cámara digital
  2. Capacitar al alumnado para obtener, de forma autónoma, imágenes de correcta calidad plásticas y técnica, para el producto gráfico impreso.
  3. Desarrollar la sensibilidad artística y la creatividad ante la imagen fotogràfica.
  4. Adquirir los conocimientos necesarios para la utilización del *software* de revelado y retoque digital.
  5. Conocer el software y el hardware utilizados en el entorno de trabajo fotogràfico digital profesional.
  6. Resolver problemas inherentes al proceso de toma fotogràfica, revelado digital, retoque fotogràfico y salida.
  7. Adquirir los conocimientos profesionales necesarios para el manejo de las nuevas técnicas de impresión fotogràfica digital de calidad.
- b) Contenidos

1. Captura de la imatge digital.
  2. Teoria i pràctica de la presa fotogràfica amb càmera digital. Usos bàsics de la càmera digital: exposició, sensibilitat, enfocament, temperatura de color, balanç de blancs...
  3. La imatge fotogràfica: el moviment, la profunditat de camp, el desenfocament, la composició.
  4. L'histograma digital.
  5. Formats de fitxer de la imatge digital.
  6. Correcció de la presa digital.
  7. Correcció professional de la presa digital en funció del suport d'impressió (avisos de gamma, avisos d'impressió, etc.)
  8. Tractament digital professional de les imatges. Programari de retoc.
  9. Preparació d'imatges per a suport imprès. Gestió del color en el procés d'edició d'imatges digitals. Calibratge de dispositius digitals. Perfils de color. Perfils d'impressió.
- c) Criteris d'avaluació
- Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:
1. Dominar la terminologia del llenguatge fotogràfic tant en la seua faceta tècnica com a llenguatge plàstic.
  2. Gestionar correctament les imatges digitals en totes les fases del projecte de producte gràfic imprès, des de la presa, classificació, eixida i publicació en mitjans impresos.
  3. Manejar correctament càmeres digitals i dispositius de captura, utilitzant raonadament els paràmetres i funcions tant manuals com automàtics d'estos.
  4. Revelar digitalment les imatges preses per mitjà de dispositius de captura digitals, utilitzant correctament els ajustos i el retoc fotogràfic que modifiquen l'original en funció de la seua finalitat.
  5. Valorar amb criteris estètics la imatge digital, classificant i seleccionant aquelles que complisquen les millors condicions per a formar part d'un producte gràfic imprès correcte.

FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

- a) Objectius
1. Familiaritzar-se amb el marc legal del treball i conèixer els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.
  2. Conèixer els requisits i condicionants legals per a organitzar i gestionar una xicoteta o mitjana empresa, o funcionar com a professional autònom.
  3. Adquirir els coneixements precisos sobre els mecanismes d'accés i sistemes de selecció del mercat de treball així com les capacitats que hi faciliten la seua incorporació, i a la formació permanent.
  4. Conèixer els organismes institucionals, nacionals i comunitaris d'ajuda a la inserció laboral i els serveis d'ajudes econòmiques i subvencions per a les iniciatives empresarials i l'autoocupació.
  5. Conèixer els instruments jurídics, empresarials i professionals propis de l'especialitat.
  6. Comprendre i aplicar les normes sobre seguretat i higiene laboral i desenrotllar sensibilitat cap a la protecció al medi ambient, com a factors determinants de la qualitat de vida.
- b) Continguts
1. El marc jurídic de les relacions laborals. Estatut dels treballadors i regulació específica. Prestacions de la Seguretat Social i desocupació.
  2. Sistemes d'accés al món laboral. El mercat de treball: estructura. Tècniques i organismes que faciliten la inserció laboral. Iniciatives per al treball per compte propi. La formació permanent.
  3. L'empresa. Distints models jurídics d'empreses i característiques. Organització, administració i gestió. Obligacions jurídiques i fiscals.
  4. Conceptes bàsics de màrqueting. L'organització de la producció, comercialització i distribució en l'empresa. Mètodes d'anàlisi de costos i el control de la qualitat.
  5. El contracte. Modalitats de contracte de treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball.
  6. L'empresari individual. Tràmits per a l'inici de l'activitat empresarial. Pressupostos, taxacions i facturació de treballs.

1. Captura de la imagen digital.
  2. Teoría y práctica de la toma fotográfica con cámara digital. Usos básicos de la cámara digital: exposición, sensibilidad, enfoque, temperatura de color, balance de blancos...
  3. La imagen fotográfica: el movimiento, la profundidad de campo, el desenfoque, la composición.
  4. El histograma digital.
  5. Formatos de archivo de la imagen digital.
  6. Corrección de la toma digital.
  7. Corrección profesional de la toma digital en función del soporte de impresión (avisos de gamma, avisos de impresión, etc.)
  8. Tratamiento digital profesional de las imágenes. *Software* de retoc.
  9. Preparación de imágenes para soporte impreso. Gestión del color en el proceso de edición de imágenes digitales. Calibración de dispositivos digitales. Perfiles de color. Perfiles de impresión.
- c) Criterios de evaluación
- Se valorará la capacidad del alumnado para:
1. Dominar la terminología del lenguaje fotográfico tanto en su faceta técnica como lenguaje plástico.
  2. Gestionar correctamente las imágenes digitales en todas las fases del proyecto de producto gráfico impreso, desde la toma, clasificación, salida y publicación en medios impresos.
  3. Manejar correctamente cámaras digitales y dispositivos de captura, utilizando razonadamente los parámetros y funciones tanto manuales como automáticos de estos.
  4. Revelar digitalmente las imágenes tomadas por medio de dispositivos de captura digitales, utilizando correctamente los ajustes y el retoc fotográfico que modifiquen el original en función de su finalidad.
  5. Valorar con criterios estéticos la imagen digital, clasificando y seleccionando aquellas que cumplan las mejores condiciones para formar parte de un producto gráfico impreso correcto.

FORMACIÓ Y ORIENTACIÓ LABORAL

- a) Objetivos
1. Familiarizarse con el marco legal del trabajo y conocer los derechos y obligaciones que se derivan de las relaciones laborales.
  2. Conocer los requisitos y condicionantes legales para organizar y gestionar una pequeña o mediana empresa, o funcionar como profesional autónomo.
  3. Adquirir los conocimientos precisos sobre los mecanismos de acceso y sistemas de selección del mercado de trabajo así como las capacidades que facilitan su incorporación al mismo, y a la formación permanente.
  4. Conocer los organismos institucionales, nacionales y comunitarios de ayuda a la inserción laboral y los servicios de ayudas económicas y subvenciones para las iniciativas empresariales y el autoempleo.
  5. Conocer los instrumentos jurídicos, empresariales y profesionales propios de la especialidad.
  6. Comprender y aplicar las normas sobre seguridad e higiene laboral y desarrollar sensibilidad hacia la protección al medio ambiente, como factores determinantes de la calidad de vida.
- b) Contenidos
1. El marco jurídico de las relaciones laborales. Estatuto de los trabajadores y regulación específica. Prestaciones de la Seguridad Social y desempleo.
  2. Sistemas de acceso al mundo laboral. El mercado de trabajo: estructura. Técnicas y organismos que facilitan la inserción laboral. Iniciativas para el trabajo por cuenta propia. La formación permanente.
  3. La empresa. Distintos modelos jurídicos de empresas y características. Organización, administración y gestión. Obligaciones jurídicas y fiscales.
  4. Conceptos básicos de mercadotecnia. La organización de la producción, comercialización y distribución en la empresa. Métodos de análisis de costes y el control de la calidad.
  5. El contrato. Modalidades de contrato de trabajo. Derechos y deberes derivados de la relación laboral. Modificación, suspensión y extinción del contrato de trabajo.
  6. El empresario individual. Trámites para el inicio de la actividad empresarial. Presupuestos, tasaciones y facturación de trabajos.

7. Els drets de propietat intel·lectual i industrial. Registre de la propietat intel·lectual. Entitats de gestió: copyright i copyleft. Propietat industrial: els models i dibuixos industrials i artístics. Registre i procediment registral.

8. Els signes distintius: Marca, rètol i nom comercial. Transmissibilitat.

9. Mesures de seguretat i higiene en el treball aplicables a la professió.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Comprendre la legislació i normativa vigent d'aplicació al món laboral i a la regulació empresarial en què s'integra esta especialitat professional.

2. Identificar les fonts i vies d'accés a l'ocupació i a la formació permanent directament relacionades amb la professió.

3. Elaborar un projecte d'activitat professional autònoma tenint en compte la viabilitat econòmica i el pla d'obligacions tributàries i de sol·licitud de subvencions d'acord amb la normativa laboral i fiscal vigent.

4. Omplir correctament contractes i emetre factures.

5. Conèixer, identificar i aplicar la legislació sobre drets d'autor i registre de propietat intel·lectual i industrial.

6. Conèixer les normes de seguretat i salut en el treball i les diferents tècniques de prevenció de riscos laborals.

EMPRESA I INICIATIVA EMPRENEDORA

a) Objectius

1. Analitzar les diferents formes jurídiques vigents d'empresa assenyalant la més adequada en funció de l'activitat econòmica i recursos disponibles.

2. Adquirir la capacitat de realitzar tasques organitzatives encaminades a l'optimització dels recursos disponibles en l'empresa, conjugant adequadament els criteris de productivitat i qualitat dins del marc legal.

3. Determinar les formes de contractació laboral més idònies en funció de la grandària: activitat i objectius de l'empresa.

4. Elaborar, organitzar i gestionar la documentació necessària per a la constitució d'una xicoteta empresa i la generada en el desenvolupament posterior de la seua activitat econòmica.

5. Valorar la influència i interrelació de les diverses funcions de l'activitat empresarial en l'èxit dels objectius proposats.

6. Aplicar les tècniques de relació amb clients i proveïdors, que permeten resoldre situacions comercials tipus: Negociar amb proveïdors i clients buscant les condicions més avantatjoses en les operacions comercials.

7. Crear, desenvolupar i mantindre bones relacions amb clients reals o potencials.

8. Identificar en temps i forma les accions derivades de les obligacions legals d'una empresa.

9. Elaborar un projecte de creació d'una xicoteta empresa o taller, avaluant la possibilitat d'implantació en funció de l'activitat, volum de negoci, objectius, recursos econòmics.

b) Continguts

1. Innovació i desenvolupament econòmic. La cultura emprendedora com a necessitat social. El caràcter emprendedor. Factors clau dels emprendedors. El risc en l'activitat emprendedora.

2. Concepte d'empresari. Requisits per a l'exercici de l'activitat empresarial. Objectius personals versus objectius empresarials.

3. L'empresa i el seu entorn. Funcions bàsiques de l'empresa. L'empresa com a sistema. La cultura de l'empresa: imatge corporativa. Responsabilitat social i ètica de les empreses.

4. Creació i posada en marxa d'una empresa. Concepte i tipus d'empresa. La fiscalitat en les empreses. Tràmits administratius i gestió d'ajudes i subvencions. Pla d'empresa.

5. Concepte de comptabilitat i nocions bàsiques. Obligacions fiscals de les empreses. Gestió administrativa d'una empresa.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumne per a:

7. Los derechos de propiedad intelectual e industrial. Registro de la propiedad intelectual. Entidades de gestión: copyright y copyleft. Propiedad industrial: los modelos y dibujos industriales y artísticos. Registro y procedimiento registral.

8. Los signos distintivos: Marca, rótulo y nombre comercial. Transmisibilidad.

9. Medidas de seguridad e higiene en el trabajo aplicables a la profesión.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumnado para:

1. Comprender la legislación y normativa vigente de aplicación al mundo laboral y a la regulación empresarial en la que se integra esta especialidad profesional.

2. Identificar las fuentes y vías de acceso al empleo y a la formación permanente directamente relacionadas con la profesión.

3. Elaborar un proyecto de actividad profesional autónoma teniendo en cuenta la viabilidad económica y el plan de obligaciones tributarias y de solicitud de subvenciones conforme a la normativa laboral y fiscal vigente.

4. Cumplimentar correctamente contratos y emitir facturas.

5. Conocer, identificar y aplicar la legislación sobre derechos de autor y registro de propiedad intelectual e industrial.

6. Conocer las normas de seguridad y salud en el trabajo y las diferentes técnicas de prevención de riesgos laborales.

EMPRESA E INICIATIVA EMPRENDEDORA

a) Objetivos

1. Analizar las diferentes formas jurídicas vigentes de empresa señalando la más adecuada en función de la actividad económica y recursos disponibles.

2. Adquirir la capacidad de realizar tareas organizativas encaminadas a la optimización de los recursos disponibles en la empresa, conjugando adecuadamente los criterios de productividad y calidad dentro del marco legal.

3. Determinar las formas de contratación laboral más idóneas en función del tamaño: actividad y objetivos de la empresa.

4. Elaborar, organizar y gestionar la documentación necesaria para la constitución de una pequeña empresa y la generada en el desarrollo posterior de su actividad económica.

5. Valorar la influencia e interrelación de las diversas funciones de la actividad empresarial en el logro de los objetivos propuestos.

6. Aplicar las técnicas de relación con clientes y proveedores, que permitan resolver situaciones comerciales tipo: Negociar con proveedores y clientes buscando las condiciones más ventajosas en las operaciones comerciales.

7. Crear, desarrollar y mantener buenas relaciones con clientes reales o potenciales.

8. Identificar en tiempo y forma las acciones derivadas de las obligaciones legales de una empresa.

9. Elaborar un proyecto de creación de una pequeña empresa o taller, evaluando la posibilidad de implantación en función de la actividad, volumen de negocio, objetivos, recursos económicos.

b) Contenidos

1. Innovación y desarrollo económico. La cultura emprendedora como necesidad social. El carácter emprendedor. Factores claves de los emprendedores. El riesgo en la actividad emprendedora.

2. Concepto de empresario. Requisitos para el ejercicio de la actividad empresarial. Objetivos personales versus objetivos empresariales.

3. La empresa y su entorno. Funciones básicas de la empresa. La empresa como sistema. La cultura de la empresa: imagen corporativa. Responsabilidad social y ética de las empresas.

4. Creación y puesta en marcha de una empresa. Concepto y tipos de empresa. La fiscalidad en las empresas. Trámites administrativos y gestión de ayudas y subvenciones. Plan de empresa.

5. Concepto de contabilidad y nociones básicas. Obligaciones fiscales de las empresas. Gestión administrativa de una empresa.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumno para:

1. Reconèixer les capacitats associades a la iniciativa emprenedora, analitzant els requeriments derivats dels llocs de treball i de les activitats empresarials.

2. Definir l'oportunitat de creació d'una xicoteta empresa, valorant l'impacte sobre l'entorn d'actuació i incorporant valors ètics.

3. Realitzar les activitats per a la constitució i posada en marxa d'una empresa, seleccionant la forma jurídica i identificant les obligacions legals associades.

4. Realitzar activitats de gestió administrativa i financera bàsica d'una pime, identificant les principals obligacions comptables i fiscals i omplint la documentació.

IDIOMA ESTRANGER

a) Objectius

1. Ampliar els coneixements previs d'idioma estranger.

2. Augmentar la comprensió i perfeccionar l'expressió oral que permeten una comunicació específica en l'àmbit del treball que s'ha d'exercir.

3. Elaborar comunicacions escrites i traduir textos tècnics específics relacionats amb este cicle formatiu.

4. Utilitzar diccionaris generals i tècnics.

b) Continguts

1. Coneixements de l'idioma, de caràcter oral i escrit, relacionats amb l'entorn de l'especialitat.

2. Aprenejatge del vocabulari necessari per a expressar-se entorn de temes habituals: el treball, l'àmbit social, cultural, mediambiental, etc.

3. Anàlisi i reforçament d'estructures morfosintàctiques i construccions gramaticals necessàries per a la comprensió i traducció de textos relacionats amb el seu àmbit professional.

4. Elaboració de textos escrits, cartes, currículums, informes, projectes, memòries de treball, pressupostos o qualsevol altre tipus de document habitual en l'exercici professional de l'especialitat.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumne per a:

1. Comprendre aspectes lingüístics relacionats amb l'especialitat.

2. Comprendre comunicacions de treball diari.

3. Expressar opinions personals sobre el camp laboral específic.

4. Elaborar missatges concrets.

5. Redactar documents relacionats amb l'àmbit professional

OBRA FINAL

a) Objectius

1. Comprendre els aspectes bàsics del procés de disseny i producció d'impresos i dur a terme les tasques específiques de l'especialitat corresponents a un projecte assignat, des de la preparació d'originals fins a la impressió final del producte.

2. Interpretar i realitzar amb correcció formal i tècnica les especificacions d'un disseny de producte imprès que li siga assignat.

3. Obtindre una visió articulada i coherent de l'activitat professional del disseny i la producció gràfica, aplicant els coneixements del cicle, a la realització autònoma de les tasques pròpies d'especialitat.

b) Continguts

1. Metodologia bàsica del disseny del producte imprès. Etapes. Especificacions. Condicionants. Documentació gràfica.

2. Anàlisi i interpretació de les especificacions del projecte gràfic.

3. Preparació i marcatge d'originals, correcció ortotipogràfica, transcripció i tractament de textos, imatges i color, composició de pàgines, preparació i gestió de fitxers per a impressió.

4. Control de qualitat en cada etapa del treball i valoració qualitativa de l'imprès obtingut en relació amb la informació formal i tècnica subministrada en el projecte.

c) Criteris d'avaluació

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Reconocer las capacidades asociadas a la iniciativa emprendedora, analizando los requerimientos derivados de los puestos de trabajo y de las actividades empresariales.

2. Definir la oportunidad de creación de una pequeña empresa, valorando el impacto sobre el entorno de actuación e incorporando valores éticos.

3. Realizar las actividades para la constitución y puesta en marcha de una empresa, seleccionando la forma jurídica e identificando las obligaciones legales asociadas.

4. Realizar actividades de gestión administrativa y financiera básica de una pyme, identificando las principales obligaciones contables y fiscales y cumplimentando la documentación.

IDIOMA EXTRANJERO

a) Objetivos

1. Ampliar los conocimientos previos de idioma extranjero.

2. Aumentar la comprensión y perfeccionar la expresión oral que permitan una comunicación específica en el ámbito del trabajo que se va a desempeñar.

3. Elaborar comunicaciones escritas y traducir textos técnicos específicos relacionados con este ciclo formativo.

4. Utilizar diccionarios generales y técnicos.

b) Contenidos

1. Conocimientos del idioma, de carácter oral y escrito, relacionados con el entorno de la especialidad.

2. Aprendizaje del vocabulario necesario para expresarse en torno a temas habituales: el trabajo, el ámbito social, cultural, medioambiental, etc.

3. Análisis y reforzamiento de estructuras morfosintácticas y construcciones gramaticales necesarias para la comprensión y traducción de textos relacionados con su ámbito profesional.

4. Elaboración de textos escritos, cartas, currículos, informes, proyectos, memorias de trabajo, presupuestos o cualquier otro tipo de documento habitual en el ejercicio profesional de la especialidad.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumno para:

1. Comprender aspectos lingüísticos relacionados con la especialidad.

2. Comprender comunicaciones de trabajo diario.

3. Expresar opiniones personales sobre el campo laboral específico.

4. Elaborar mensajes concretos.

5. Redactar documentos relacionados con el ámbito profesional

OBRA FINAL

a) Objetivos

1. Comprender los aspectos básicos del proceso de diseño y producción de impresos y llevar a cabo las tareas específicas de la especialidad correspondientes a un proyecto asignado, desde la preparación de originales hasta la impresión final del producto.

2. Interpretar y realizar con corrección formal y técnica las especificaciones de un diseño de producto impreso que le sea asignado.

3. Obtener una visión articulada y coherente de la actividad profesional del diseño y la producción gràfica, aplicando los conocimientos del ciclo, a la realización autònoma de las tareas propias de especialidad.

b) Contenidos

1. Metodología básica del diseño del producto impreso. Etapas. Especificaciones. Condicionantes. Documentación gràfica.

2. Análisis e interpretación de las especificaciones del proyecto gráfico.

3. Preparación y marcado de originales, corrección ortotipogràfica, transcripción y tratamiento de textos, imágenes y color, composición de páginas, preparación y gestión de archivos para impresión.

4. Control de calidad en cada etapa del trabajo y valoración cualitativa del impreso obtenido en relación a la información formal y tècnica subministrada en el proyecto.

c) Criterios de evaluación

Se valorará la capacidad del alumnado para:

1. Desenrotllar amb rigor i destresa tècnics les tasques, la informació, els documents i fitxers necessaris, seleccionant els materials i procediments més adequats al projecte de producte imprès assignat.

2. Conèixer i complir les mesures de seguretat, higiene i respecte mediambiental pròpies de la seua activitat professional.

3. Realitzar el treball amb la precisió tècnica i formal requerida per la indústria gràfica.

4. Avaluar el producte imprès obtingut en relació amb els criteris de qualitat exigibles a nivell professional.

4.4. Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers.

La fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers té com a objectius els següents:

1. Completar la formació acadèmica de l'alumnat per mitjà de la integració en les rutines diàries de treball d'una empresa de producció gràfica i la realització de les funcions professionals corresponents al seu nivell formatiu.

2. Facilitar la presa de contacte dels alumnes i les alumnes amb el món del treball, l'empresa i la incorporació al sistema de relacions socials, laborals i tècniques que li són propis.

3. Contrastar els coneixements, la formació i la capacitat adquirits en el centre educatiu amb la realitat empresarial i laboral del sector.

4. Adquirir els coneixements tècnics d'eines, materials, equip i maquinària que, per la seua especialització, cost o novetat, no estan a l'abast del centre educatiu.

5. Participar de forma activa en les fases del procés de producció d'impressos davall les orientacions del tutor o coordinador corresponent.

6. Aplicar els coneixements, les habilitats i les destreses adquirits durant el període de formació en el centre educatiu.

El seguiment i l'avaluació de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers correspondrà al tutor de pràctiques designat pel centre educatiu, qui prendrà en consideració el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitze l'empresa.

ANNEX II

Característiques del mòdul d'obra final

1. El mòdul d'Obra Final en els cicles formatius de grau mitjà, es realitzarà al llarg del segon curs i es desenrotllarà en dos parts diferenciades.

2. L'alumnat iniciarà el mòdul d'Obra Final al començar el segon curs del cicle formatiu de grau mitjà, i serà avaluat una vegada superats la resta de mòduls de formació en el centre.

3. La primera part, capacitarà l'alumnat per a comprendre els aspectes bàsics del procés de disseny i producció d'impressos. Es desenrotllarà durant els dos primers trimestres lectius del curs, d'acord amb els objectius i continguts que es recullen en l'annex I d'este decret per a este mòdul, i previstos per a la qualificació de les dos primeres avaluacions.

4. En la segona part, que es desenrotllarà en el tercer trimestre del curs i fins a completar el calendari escolar, l'alumnat posarà en pràctica el procés de disseny i producció d'impressos, a través del desenrotllament d'un projecte senzill de disseny del producte imprès, on l'alumnat siga capaç d'integrar, aplicar i valorar els coneixements, les destreses i les capacitats específics del camp professional de l'especialitat, adquirits per mitjà d'estes ensenyances, amb rigor tècnic i possibilitat de realització i viabilitat, que evidencie la seua capacitat creadora i la seua sensibilitat artística i estètica.

5. El projecte d'Obra Final es desenrotllarà a partir de la proposta del professorat que tinga atribuïda la competència docent del mòdul Obra Final. L'alumnat comptarà amb la tutoria individualitzada del professorat que imparteix docència en el cicle formatiu, com a mínim, durant l'horari lectiu.

6. Cada centre crearà un tribunal de projectes, que actuarà com un òrgan col·legiat, format per cinc components, designats per la direcció del centre. El tribunal haurà de comptar, almenys, amb el tutor o tutora de l'alumnat que defenga el mòdul professional d'Obra Final. Es recomana designar, així mateix, com a component del tribunal, un professor

1. Desarrollar con rigor y destreza técnicos las tareas, la información, los documentos y archivos necesarios, seleccionando los materiales y procedimientos mas adecuados al proyecto de producto impreso asignado.

2. Conocer y cumplir las medidas de seguridad, higiene y respeto medioambiental propias de su actividad profesional.

3. Realizar el trabajo con la precisión técnica y formal requerida por la industria gráfica.

4. Evaluar el producto impreso obtenido con relación a los criterios de calidad exigibles a nivel profesional.

4.4. Fase de prácticas en empresas, estudios o talleres.

La fase de formación práctica en empresas, estudios o talleres tiene como objetivos los siguientes:

1. Completar la formación académica del alumnado mediante la integración en las rutinas diarias de trabajo de una empresa de producción gráfica y la realización de las funciones profesionales correspondientes a su nivel formativo.

2. Facilitar la toma de contacto de los alumnos y alumnas con el mundo del trabajo, la empresa y la incorporación al sistema de relaciones sociales, laborales y técnicas que le son propios.

3. Contrastar los conocimientos, formación y capacitación adquiridos en el centro educativo con la realidad empresarial y laboral del sector.

4. Adquirir los conocimientos técnicos de útiles, materiales, equipo y maquinaria que, por su especialización, coste o novedad, no están al alcance del centro educativo.

5. Participar de forma activa en las fases del proceso de producción de impresos bajo las orientaciones del tutor o coordinador correspondiente.

6. Aplicar los conocimientos, habilidades y destrezas adquiridos durante el periodo de formación en el centro educativo.

El seguimiento y la evaluación de la fase de formación práctica en empresas, estudios o talleres corresponderá al tutor de prácticas designado por el centro educativo, quien tomará en consideración el grado de cumplimiento de los objetivos y la valoración que realice la empresa.

ANEXO II

Características del módulo de obra final

1. El módulo de Obra Final en los ciclos formativos de grado medio, se realizará a lo largo del segundo curso y se desarrollará en dos partes diferenciadas.

2. El alumnado iniciará el módulo de Obra Final al comenzar el segundo curso del ciclo formativo de grado medio, y será evaluado una vez superados los restantes módulos de formación en el centro.

3. La primera parte, capacitará al alumnado para comprender los aspectos básicos del proceso de diseño y producción de impresos. Se desarrollará durante los dos primeros trimestres lectivos del curso, de acuerdo con los objetivos y contenidos que se recogen en el Anexo I de este decreto para este módulo, y contemplados para la calificación de las dos primeras evaluaciones.

4. En la segunda parte, que se desarrollará en el tercer trimestre del curso y hasta completar el calendario escolar, el alumnado pondrá en práctica el proceso de diseño y producción de impresos, a través del desarrollo de un proyecto sencillo de diseño del producto impreso, donde el alumnado sea capaz de integrar, aplicar y valorar los conocimientos, destrezas y capacidades específicos del campo profesional de la especialidad, adquiridos mediante estas enseñanzas, con rigor técnico y posibilidad de realización y viabilidad, que evidencie su capacidad creadora y su sensibilidad artística y estética.

5. El proyecto de Obra Final se desarrollará a partir de la propuesta del profesorado que tenga atribuida la competencia docente del módulo Obra Final. El alumnado contará con la tutoría individualizada del profesorado que imparte docencia en el ciclo formativo, como mínimo, durante el horario lectivo.

6. Cada centro creará un tribunal de Proyectos, que actuará como un órgano colegiado, formado por cinco componentes, designados por la dirección del centro. El tribunal deberá contar, al menos, con el tutor o tutora del alumnado que defienda el módulo profesional de Obra Final. Se recomienda designar, asimismo, como componente del tribunal,

del cicle formatiu de l'especialitat d'Organització Industrial i Legislació. La presidència del tribunal correspondrà a la direcció del centre, o a la persona en qui esta delegue, mentres que la secretaria del tribunal recaurà sobre el professor o professora de menor edat.

7. El projecte de disseny del producte imprès que presente l'alumnat, haurà de contindre els apartats següents:

a) Memòria, on es realitzarà una anàlisi dels processos i fases de realització del projecte, que arrellegarà els aspectes funcionals, artístics, tècnics i econòmics.

b) Un testimoni gràfic de les diverses etapes del treball, que preveja les fases d'ideació, esbós i primeres propostes.

c) La resolució del projecte.

d) La presentació i defensa pública del projecte davant del tribunal.

8. Els aspectes relacionats amb el seguiment i l'avaluació del mòdul d'Obra Final es regirà pel que disposa este secret i la normativa vigent que dicte expressament la conselleria competent en matèria d'educació.

ANNEX III

Competència docent dels funcionaris pertanyents al cos de professors i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents a les ensenyances del cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en el present decret

A) Cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny

<i>Especialitat</i>	<i>Mòdul formatiu</i>
Disseny Gràfic	Fonaments del Disseny Gràfic
	Tipografia
	Obra Final
	Autoedició
	Materials d'Impressió
	Impressió Digital
	Tècniques Gràfiques
Història de l'Art	Història del Disseny Gràfic
Mitjans Informàtics	Mitjans Informàtics
	Obra Final
	Autoedició
	Impressió digital
Organització Industrial i Legislació	Formació i Orientació Laboral
	Empresa i Iniciativa Emprenedora
Fotografia	Fotografia Digital per al Producte Gràfic Imprès

B) Cos de mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny

<i>Especialitat</i>	<i>Mòdul formatiu</i>
Fotografia i Processos de Reproducció	Producció i Impressió
	Impressió Digital
	Fotografia Digital per al Producte Gràfic Imprès

a un professor del ciclo formativo de la especialidad de Organización Industrial y Legislación. La presidencia del tribunal corresponderá a la dirección del centro, o a la persona en quien esta delegue, mientras que la secretaria del tribunal recaerá sobre el profesor o profesora de menor edad.

7. El proyecto de diseño del producto impreso que presente el alumnado, deberá contemplar los siguientes apartados:

a) Memoria, donde se realizará un análisis de los procesos y fases de realización del proyecto, que recogerá los aspectos funcionales, artísticos, técnicos y económicos.

b) Un testimonio gráfico de las diversas etapas del trabajo, que contemple las fases de ideación, bocetado y primeras propuestas.

c) La resolución del proyecto.

d) La presentación y defensa pública del mismo ante el tribunal.

8. Los aspectos relacionados con el seguimiento y la evaluación del módulo de Obra Final se regirá por lo dispuesto en este decreto y en la normativa vigente que dicte expresamente la conselleria competente en materia de educación.

ANEXO III

Competencia docente de los funcionarios pertenecientes al Cuerpo de Profesores y Maestros de Taller de Artes Plásticas y Diseño para la impartición de los módulos correspondientes a las enseñanzas del ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto

A) Cuerpo de profesores de Artes Plásticas y Diseño

<i>Especialidad</i>	<i>Módulo formativo</i>
Diseño Gráfico	Fundamentos del Diseño Gráfico
	Tipografía
	Obra Final
	Autoedición
	Materiales de Impresión
	Impresión Digital
	Técnicas Gráficas
Historia del Arte	Historia del Diseño Gráfico
Medios Informáticos	Medios Informáticos
	Obra final
	Autoedición
	Impresión Digital
Organización Industrial y Legislación	Formación y Orientación Laboral
	Empresa e Iniciativa Emprenedora
Fotografía	Fotografía Digital para el Producto Gráfico Impreso

B) Cuerpo de Maestros de Taller de Artes Plásticas y Diseño

<i>Especialidad</i>	<i>Módulo formativo</i>
Fotografía y Procesos de Reproducción	Producción e Impresión
	Impresión Digital
	Fotografía Digital para el Producto Gráfico Impreso

ANNEX IV

Relació de mòduls corresponents a les ensenyances que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior i de grau mitjà de la família professional de Comunicació Gràfica i Audiovisual i el cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en el present decret

a) De cicles formatius de grau superior:

<i>Mòduls superats en cicles formatius de grau superior</i>	<i>Mòduls que es convaliden</i>
Fonaments del Disseny Gràfic (cicles: Gràfica Impresa i Gràfica Publicitària)	Fonaments del Disseny Gràfic
Tipografia (cicles: Gràfica Impresa i Gràfica Publicitària)	Tipografia
Mitjans Informàtics	Mitjans Informàtics
Història de la Imatge Gràfica (cicle: Gràfica Impresa)	Història del Disseny Gràfic
Producció Gràfica Industrial (cicle: Gràfica Impresa)	Producció i Impressió

b) De cicles formatius de grau mitjà:

<i>Mòduls superats en cicles formatius de grau mitjà</i>	<i>Mòduls que es convaliden</i>
Fonaments del Disseny Gràfic	Fonaments del Disseny Gràfic
Tipografia	Tipografia
Mitjans Informàtics	Mitjans Informàtics
Història del Disseny Gràfic	Història del Disseny Gràfic

ANNEX V

Relació de mòduls formatius de les ensenyances que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de Disseny Gràfic regulats en el Reial Decret 1456/1995, d'1 de setembre, i el cicles formatiu d'arts plàstiques i disseny d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en el present decret

<i>Mòduls superats en cicles formatius de grau superior (Reial Decret 1456/1995, d'1 de setembre)</i>	<i>Mòduls que es convaliden</i>
Mitjans Informàtics (cicle: Gràfica Publicitària)	Mitjans Informàtics
Disseny Gràfic Assistit per Ordinador (cicle: Il·lustració)	Mitjans Informàtics
Història de la Imatge Gràfica (cicles: Gràfica Publicitària i Il·lustració)	Història del Disseny Gràfic

ANNEX VI

Relació de mòduls que podran ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral

Formació i Orientació Laboral
Mitjans Informàtics
Producció i Impressió
Autoedició

ANEXO IV

Relación de módulos correspondientes a las enseñanzas que se convalidan entre los ciclos formativos de grado superior y de grado medio de la familia profesional de Comunicación Gráfica y Audiovisual y el ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto

a) De ciclos formativos de grado superior:

<i>Módulos superados en ciclos formativos de grado superior</i>	<i>Módulos que se convalidan</i>
Fundamentos del Diseño Gráfico (Ciclos: Gráfica Impresa y Gráfica Publicitaria)	Fundamentos del Diseño Gráfico
Tipografía (Ciclos: Gráfica Impresa y Gráfica Publicitaria)	Tipografía
Medios Informáticos	Medios Informáticos
Historia de la Imagen Gráfica (Ciclo: Gráfica Impresa)	Historia del Diseño Gráfico
Producción Gráfica Industrial (Ciclo: Gráfica Impresa)	Producción e Impresión

b) De ciclos formativos de grado medio:

<i>Módulos superados en ciclos formativos de grado medio</i>	<i>Módulos que se convalidan</i>
Fundamentos del diseño gráfico	Fundamentos del Diseño Gráfico
Tipografía	Tipografía
Medios Informáticos	Medios Informáticos
Historia del Diseño Gráfico	Historia del Diseño Gráfico

ANEXO V

Relación de módulos formativos de las enseñanzas que se convalidan entre los ciclos formativos de grado superior de la familia profesional de Diseño gráfico regulados en el Real Decreto 1456/1995, de 1 de septiembre, y el ciclo formativo de artes plásticas y diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto

<i>Módulos superados en ciclos formativos de grado superior (Real Decreto 1456/1995, de 1 de septiembre)</i>	<i>Módulos que se convalidan</i>
Medios Informáticos (ciclo: Gráfica Publicitaria)	Medios Informáticos
Diseño Gráfico Asistido por Ordenador (ciclo: Ilustración)	Medios Informáticos
Historia de la Imagen Gráfica (ciclos: Gráfica Publicitaria e Ilustración)	Historia del diseño gráfico

ANEXO VI

Relación de módulos que podrán ser objeto de exención por correspondencia con la práctica laboral

Formación y Orientación Laboral
Medios Informáticos
Producción e Impresión
Autoedición

ANNEX VII

Matèries de Batxillerat que es convaliden amb mòduls pertanyents al cicle formatiu d'arts plàstiques disseny d'Assistència al Producte Gràfic Imprès

<i>Mòdul professional</i>	<i>Matèria de Batxillerat que es convalida</i>
Fonaments del Disseny Gràfic	Disseny

ANNEX VIII

Relació de mòduls corresponents a les ensenyances dels cicles formatius de grau mitjà d'Autoedició i Art Final de Disseny Gràfic regulats en el Reial Decret 1457/1995, d'1 de setembre, que es reconeixen als efectes de la incorporació de l'alumnat al cicle formatiu de grau mitjà d'Assistència al Producte Gràfic Imprès regulat en el present decret

a) Cicle formatiu de grau mitjà d'Autoedició

<i>Mòduls superats en el cicle formatiu de grau mitjà d'Autoedició (Reial Decret 1457/1995, d'1 de setembre)</i>	<i>Mòduls que es reconeixen</i>
Fonaments del Disseny Gràfic	Fonaments del Disseny Gràfic
Autoedició	Autoedició

b) Cicle formatiu de grau mitjà d'Art Final de Disseny Gràfic:

<i>Mòduls superats en el cicle formatiu de grau mitjà d'Art Final de Disseny Gràfic (Reial Decret 1457/1995, d'1 de setembre)</i>	<i>Mòduls que es reconeixen</i>
Processos i Sistemes d'Impressió	Producció i Impressió
Disseny Gràfic Assistit per Ordinador	Mitjans Informàtics

ANEXO VII

Materias de bachillerato que se convalidan con módulos pertenecientes al ciclo formativo de artes plásticas diseño de Asistencia al Producto Gráfico Impreso

<i>Módulo profesional</i>	<i>Materia de Bachillerato que se convalida</i>
Fundamentos del Diseño Gráfico	Diseño

ANEXO VIII

Relación de módulos correspondientes a las enseñanzas de los ciclos formativos de grado medio de Autoedición y Artefinal de Diseño Gráfico regulados en el Real Decreto 1457/1995, de 1 de septiembre, que se reconocen a efectos de la incorporación del alumnado al ciclo formativo de grado medio de Asistencia al Producto Gráfico Impreso regulado en el presente decreto

a) Ciclo formativo de grado medio de Autoedición

<i>Módulos superados en el ciclo formativo de grado medio de Autoedición (Real Decreto 1457/1995, de 1 de septiembre)</i>	<i>Módulos que se reconocen</i>
Fundamentos del Diseño Gráfico	Fundamentos del diseño gráfico
Autoedición	Autoedición

b) Ciclo formativo de grado medio de Artefinal de Diseño Gráfico:

<i>Módulos superados en el ciclo formativo de grado medio de Artefinal de Diseño Gráfico (Real Decreto 1457/1995, de 1 de septiembre)</i>	<i>Módulos que se reconocen</i>
Procesos y Sistemas de Impresión	Producción e Impresión
Diseño Gráfico Asistido por Ordenador	Medios Informáticos